

(ସୁଲଭରୁ ଉଦ୍ଧୃତ)

ସତ୍ୟକଥାରେ କି କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳେ ନାହିଁ ?

ଅନେକଲୋକ ମନେ କରନ୍ତି ଏହି କଳକାଳରେ ସତ୍ୟକଥାରେ କଦାପି କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳି ନ ପାରେ ମିଛକଥା ନ କହିଲେ ପ୍ରବଞ୍ଚନା ନ କଲେ, ଜନସଭା କଣାଦର ଅପେକ୍ଷା ବଢ଼ାବଢ଼ୀ ଦାମ ନ କହିଲେ, ଯାହା ସଙ୍ଗରେ ଦେଶ ନେତ୍ର ଅଛନ୍ତି ତାହା ସଙ୍ଗରେ ଉତ୍କଳରୁ ନ କଲେ କେବେହେଁ ଏ ସଂସାରରେ କିମ୍ପା ହେବାର ସୁଯୋଗ ନାହିଁ । ସଂସାରରେ କାରବାର କରବାକୁ ଗଲେ ମିଥ୍ୟାକଥା କହିବାକୁ ହେବ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଲୋକଙ୍କର ମନରେ ଏରୂପ ବଦଳୁ ନ ଥାଏ ଯେ, କେହି ସଂସାରରେ ଥାଇ ସତ୍ୟପଥରେ ଚଳେ କି ସତ୍ୟକଥା କହିଁ ତାହାର ସଂସାର ବେଶ ଚଳୁଅଛି ଏକଥା କହିଲେ କେହି ବିଶ୍ୱାସ କରେ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବିକ ଏହା ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା । ସତ୍ୟକଥା କହିଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳେ ନାହିଁ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏରୂପ ବିଶ୍ୱାସ ହେବା ଯେ କି ଉତ୍କଳର ଚାହା କୁହାଯାଇ ନ ପାରେ, ଏବଂ ଏହାର ଫଳ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମମାନେ ହାତେ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ଦେଶ ପ୍ରାୟ କେହି କାହାରିକ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ନାହିଁ ତୁମ୍ଭେ ଦକାଇ ସତ୍ୟକଥା କହ ତୁମ୍ଭେ କେହି ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ନାହିଁ, କାରଣ ଦେଶର ସମସ୍ତଲୋକ ମିଥ୍ୟାକଥା କହନ୍ତି ବୋଲି ଦେଶର ପବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମନ୍ତ ଶବ୍ଦ ଦୋଇଉଠିଅଛି ଯେ ଜଣେ ସତ୍ୟବାଦୀକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ଉତ୍ସୁ ହୁଏ । ଦେଶ ଏଥିରେ ସମାଜର କେତେ ଯତ୍ନ ଦେଉଅଛି । ସତ୍ୟର ଯେ ମାନ୍ୟ ସେ ହେବ ପ୍ରାୟ ସମାଜରୁ ଏକାଦେଲକେ ଗୁଲି ଯାଇଅଛି ଏବଂ ସତ୍ୟକଥା କହିଲେ ଲୋକେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ଏହି ଉତ୍ସରେ ପୁଣି ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ମିଛକଥା କହିବାର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ଅଥଚ ସତ୍ୟ କହିବା ବିଷୟରେ ଭେଦେ ବଳ ନାହିଁ ଏରୂପ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମିଛକଥା କହି କାରବାର କରିବାକୁ ହେଉଅଛି, କଣ କରିବ ମିଥ୍ୟା ନ କହିଲେ ନ ଚଳେ ଏହାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଓଜରର ଦେହୁ ହୋଇଅଛି, ଦେଶ ଏଥି ଅପେକ୍ଷା ସମାଜର ଉତ୍କଳୀକ ସୁନା ଆଉ କଣ ବୋଇପାରେ? ଯେଉଁ ସମାଜରେ ସତ୍ୟର

ଆଦର ନାହିଁ ସେ ସମାଜ ତୁଲ୍ୟ ଉତ୍କଳର ସମାଜ ଆଉ କିଛି ହୋଇ ନ ପାରେ । ଏହାର ସମାଜସମ୍ପର୍କରେ ଗଲ । ଆତ୍ମର ଧର୍ମସମ୍ପର୍କରେ ଦେଶ ମିଥ୍ୟା କହିବା କେତେ ଉତ୍କଳ । କଥିତ ଅଛି ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଅରେ "ଅଗ୍ରଥ୍ୟାମା ଦଳ ଇତି ଗଜ" କହିଥିବାରୁ ତାହାକୁ ନରକଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ଦେଶ ସମସ୍ତ ଜୀବନ ଯେ ସତ୍ୟପଥରେ ଥାଇ ସତ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରି ଦିନେ ଅରେମାତ୍ରେ ଏ ସାମାନ୍ୟ ମିଛ କହିଲେ ବୋଲି ତାହାକୁ ନରକଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ହେଲା ତାହା ହେଲେ ଏ କାଳର ଲୋକ ଯେଉଁମାନେ କି ସମସ୍ତ ଦିବାଗଣୀ ମିଛ କହିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ କେତେ ବିକ୍ରମଣା ଓ କେତେ ନରକ ଗୋଷ୍ଠିବାକୁ ହେବ ତାହା କହି ନ ପାରୁ । ସେହି ଦେହୁରୁ କହୁଅଛୁଁ ଯାଠକ ଅଜ୍ଞାନରୁ ସାବଧାନ ହୁଅ । ଆଉ ମିଛକଥା ନ କହ । ଆଉ ମିଥ୍ୟାକଥା କହି କଣ ହେବ ? ସାମାନ୍ୟ ଟଙ୍କା କିଠାରୁ କି ସଂସାରର ହେବ ଲଭର ପ୍ରତ୍ୟାଶାରେ ନାହିଁ ଯାଇ ବୁଝା ଉତ୍କଳର ନରକଭୋଗର ଯୋଗାଡ଼ କରୁଅଛୁ । ସତ୍ୟ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କର, ଦୁଇ ପକ୍ଷ ରକ୍ଷା ହେବ । ସଂସାର ରହିବ ଏବଂ ଧର୍ମ ରହିବ । କାରବାର କରିବାକୁ ହେବ ବୋଲି କାହିଁ ଯାଇ ଦର ଦହାଇ ନରକଗାମୀ ହୁଅ । ଯଦି ବେଶୀ ଟଙ୍କା ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ, ଯେଉଁ ଦରରେ କିଣିଅଛି ତାହାଠାରୁ ଯେତେ ଲାଭ ହେଲେ ଯୋଗାଇବ ଠିକ୍ କିମ୍ପାମିତରୁ ସେ ସେହି ଲାଭ କହିଁ ବୁଝିବ କର । ଏତେ ଦରରେ କିଣି ଏତେ ଦରରେ ବିକ୍ରି କରିବ ତାହା ଠିକ୍ କର ବେଶ କାରବାର ଚଳିବ ଶାନ୍ତିକଳି ଯେଉଁ ଦିନ ଟଙ୍କା ଦେଇପାରିବ କିମ୍ପା ବିଶ୍ୱାସ କର, ସେ ଦିନ ଦେବାକୁ ତେଣୁ କରିବ କହିଦିଅ, ଏହିରୂପେ ଯାହା ସଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ କାରବାର କରିବାକୁ ହେବ ତହିଁରେ ସତ୍ୟପଥ ଅବଲମ୍ବନ କର, ସତ୍ୟପଥରେ ଚଳିବ ପ୍ରଭଞ୍ଜି କର, ସବୁ ଆଡ଼େ ସୁଖିଆ ହେବ । କାହିଁ ଯାଇ ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦରପଥ ଅବଲମ୍ବନ କରବାକୁ ଅବହେଳା କରୁଅଛୁ । ଯଦି ଅନ୍ୟ କେହି ନ କରେ ତୁମ୍ଭେ ଏକାକେ କର, ଦେଶିକା କେମନ୍ତ ତୁମ୍ଭର ଚଳୁ ନାହିଁ । ତୁମ୍ଭେ ଏକାକୀ ଯଦି ଠିକ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ଚଳି ପାରୁ ଅନ୍ୟ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭେ ଏକାକେ ସମାଜର ଜୌଳ

ଫେରାଇ ଦେଇପାରିବ । ତେଣୁ କର ଦେଖ ଦେଖି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ପୋଷ୍ଟାମାଷ୍ଟର ଜେନରଲ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଉଅଛନ୍ତି କି ମାଜୁଆ ଜାମକ ଜାହାଜ ନବମ୍ବର ମାସ ତା ୧୭ ରଖ ବାବତୁ ସାପ୍ତାହିକ ଜାକ ବିଲଭରୁ ଆଣି ଥିଲା । ଉକ୍ତ ଜାହାଜ ସୁଏଜ ଖାଲରେ କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ଜାକ ସେହିଠାରେ ଅଟକ ରହିଲା । ଉକ୍ତ ମାସର ତା ୨୪ ରଖର ଜାକ ସଙ୍ଗେ ଏକତ୍ରରେ ଆସି ଦୃଶ୍ୟଗ୍ରହଣ ଚଳିତମାସ ତା ୧୧ ରଖରେ କଲିକତାରେ ପହଞ୍ଚି ଥିବ । ଏହିକାରଣରୁ ବିଲଭର ଜାକ ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୫ ରଖରେ କଲିକତାକୁ ଆସି ନାହିଁ ।

ବାବୁ ନରକଗୋର ଦାସ ଶାନ୍ତ ମୋଟସଲ ଯିବେ କୋଇ ଗଡ଼ ସପ୍ତାହରେ ଲେଖିଥିବୁ କିନ୍ତୁ ଏଠାର ଅନ୍ୟ ଚେଷ୍ଟାମାନେ ତାହାକି ଗୁଣି ନେବାକୁ ଅବସର ନ ଯାଇବାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହାକି ମୋଟସଲ ଗମନ ହେବ ହୋଇଅଛି ।

ପଞ୍ଚମଶ୍ରେଣୀ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏକ ପ୍ରଥମାକ୍ରମୀ ପାଠକା ଦଶସ୍ତରେ ମତ ଭେଦ ହୋଇଅଛି । ତେଣୁ ଅନୁଚାର ଏବଂ ବେହୁ ରବିବାର ଉକ୍ତ ବ୍ରତ ପାଠରେ । ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ କେଉଁ ବ୍ରତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହା କାରିବାକୁ ସେ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ।

"ଆରକାତ୍ ଉତ୍କଳାଟକାଉତ୍ସବ ଚଳି" ନାମରେ ଏକ ପତ୍ରିକା ସାତାକାଦ ଅନ୍ୟ ଦିନ ଦେଖି ସୁବିଶୋଭାକୁ ଅସି କରଣାଅବସ୍ଥାରେ ମଠରେ ସୁଦର୍ଶନ ସାଦା କରୁଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଥର ସମାପ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣାସନରୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟଦିନ ମହାଶୟତ ବଦଳିବାରୁ ହତଚକ୍ର ସାତା କରୁଥିଲେ । ସାତାରେ ଲେଖକଗୁଣ୍ଡ ଏ ସୁଦର ଦୁର୍ଘଟ ଚେଷ୍ଟାଅବସ୍ଥାରେ ବସନ୍ତ ସମାଜେ ଅପଣା ହାତରୁ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିବାରୁ ସୁଦ୍ଧା ନାଷି-ଗୋଷ୍ଠ ରଚନା କରନ୍ତି ଏବଂ ଦର୍ଶନକଠାରୁ ଚଳିଶେକାର ହିକିତାସ ସାତା ଗୁଣ୍ଡ ବରପାଠରୁ ତହିଁରେ ସବୁକି ଅଛୁ । ଏମାନେ ଶାନ୍ତ ଏ ନଗରକୁ ଅସ୍ତୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଅପେକ୍ଷାରେ ସ୍ୱାଗତ ପାଉଅଛୁ ।

ଜଣେ ପଞ୍ଚଶ୍ରେଣୀକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ପଞ୍ଚମଶ୍ରେଣୀକ ଶାବକ ବାବୁ ସମପାତକ ବୋଷ ଗୁଣ୍ଡା ନାମରେ ତୁଟି ବରକାରୁ ସଦରତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାବୁ ଶଶିବ୍ରତ ବୋଷ ତାହାକି କର୍ମରେ କିମ୍ପା ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଅଞ୍ଚଳରେ ଓରଫା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଅଛି ଏ ନଗରରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସାମାନ୍ୟରୂପେ ଦେଖାଯାଏ ।

ଦଶମତ ଗୋମାସି ସମକଳ ପଦସ୍ତାବୁର ତାକୁର ବାଟିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଯୋଜାଏ ସମକଳ ତତ୍ତ୍ୱା ଅଛନ୍ତି । ଏହାକର ଦେହୁ ଦେହୁ ମିଶି ଯାଇ ଅଛି । ମୁଣ୍ଡ ଦୁଇଗୋଟି, ହାତ ଗୁଣ୍ଡଗୋଟି, ବକ୍ଷ ଦୁଇଗୋଟି, ବହୁ ଉଦ୍ଭେ ଗୋଟିଏ

ଶାସ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ-
ମାନେ କାବ୍ୟ ନାଟକଠାରୁ ନ୍ୟାୟ ବେଦାନ୍ତ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହାକୁ ଯାହା ଅଧିକ କିଛି ପାଠ
ଅର୍ଥ କଲେ । ପରଶେଷରେ ମହନ୍ତ ମହାଶୟ
ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସାଦ ସେବା ଇତ୍ୟାଦିଦ୍ୱାରା
ସମ୍ମାନ କରି ବିଦ୍ୟାୟ ଦେଲେ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟକୁ କଟକ ମଧ୍ୟରେ (ବିଶେଷ ମଠଧାରମା-
ନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ) ନୂଆ ଦେଖିବାକୁ ଦେଲା ।
ମହନ୍ତଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ଯେପରି ଉତ୍ସାହ
କରି ଅଛୁ ସେବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେ-
ହିପରି ବିଦ୍ୟାନୁଗ୍ରାହୀ ହୁଅନ୍ତେ ତେବେ ସମ୍ଭବ
ବିଦ୍ୟାର କଦାଚ ଅବନତି ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।
ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଭେଦାନାଲର ମୁକ୍ତ ରାଜା ଗୁରୀରଥୀ
ମହନ୍ତ ଥିବା ସମୟରେ ଏହି କଟକକୁ ଆସିଲେ
ବିଦ୍ୟାବନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଯଥାସମ୍ଭବରେ ସମ୍ମାନ
କରୁଥିବାର କେତେକ ଅଂଶରେ ସଂସ୍କୃତ
ପାଠରେ ପ୍ରାକ୍ତିଣ ସନ୍ତାନମାନେ ବ୍ୟବସାୟ
କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରୁ ଅର୍ଥ ଗୁଜା-
ମାନେ ସଂସ୍କୃତପ୍ରତି ଏପରି ନିରୁତ୍ସାହି ଦୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଯେ ତାହା ସୁରଣ କଲେ ଏକାଦେ-
ଲକେ ସଂସ୍କୃତ ବିଦ୍ୟାରୁ ଆସା ଉତ୍ତରା ଶୁଭ
ପ୍ରାପ୍ତଅଛୁ । ସେ ଯାହା ଦେଉ ଉକ୍ତ ମହନ୍ତ
ନରସିଂହ ଦାସଙ୍କର ଏହି ଯେଉଁ ସଦନୁଷ୍ଠାନ
ଅର୍ଥାତ୍ ବିଦ୍ୟାନୁଗ୍ରାହୀ କରୁ ଅଛୁ ତାହା
କ୍ରମରେ ବୃଦ୍ଧି ଲାଭ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯମା ଓ ମାନ
ଗୃହ ଓ ମଠଧାରମାନଙ୍କ ହକ୍ତରେ ସେ ଅଦର୍ଶ
ସ୍ୱରୂପ ହୁଅନ୍ତୁ ।

୧୮୮୮ । ନ । ଶା ବ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାଲନର ଶୁଭବୃତ୍ତି ଏବଂ ମଧ୍ୟମଣ୍ଡଳୀର
ସୁଲମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୁସ୍ତକ
ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ
କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟା-
ର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ପୁସ୍ତକର
ତାଲିକା ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ବିକା
ମୂଲ୍ୟରେ ବିକରିବ ଦେଉଅଛୁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତ
ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅନାଥ ଶିଶୁ ଉତ୍ତରାଣୀର ସର୍ବସମ୍ପତ୍ତି
ମେଲ୍ ୪୦୫୮ ଏବଂ ୨୫୩୩ ୪୦୫୮ ଅର୍ଥ ଉତ୍ତରାଣୀ
ସମ୍ପତ୍ତି ବନ୍ଧୁ ୪୯୯୩ ମୂଲ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁ ହେବ ।
ଶ୍ରୀ ନିମାଇକିଶୋର ରାୟ
୧୦୧୦୮୨ ସର୍ବସମ୍ପତ୍ତିର ବର୍ତ୍ତା ଓ
ସଂଗ୍ରହକାରୀ ।

ଶିକ୍ଷାକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ବିଷୟ ।

ଏ ବିଷୟରେ ବାବଦେ, ଉପରୋକ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ପରମା
ଓ ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ହୁଅନ୍ତୁ । ମା ୨ ଶା ୪୯୯୩

କୁମ୍ଭାକର ବିଷୟ ।

ଏସ୍ତରେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରଦତ୍ତ ଓ ବକ୍ତୃମତ୍ତ ନିୟମ କର
ହୁଅନ୍ତୁ । ମା ୨ ଶା ୪୯୯୩ ।

ନୂପବନ୍ଧୁ ବିଷୟ ।

ଅନୁପାଳ ଦଶେଷରେ ସେବନ କଲେ ଅଠ ପ୍ରହାର ଶୁକ
ରୁଲ ହୁଅନ୍ତୁ । * ମାତ୍ରା ୪୯୯୩ ।

ମାନକେତନ ବିଷୟ ।

ଅପରାଧ ଧାରାବଦ୍ଧିର ସଂସ୍କର ଉପକ୍ରମ । ଅନୁପାଳ-
ଦଶେଷରେ ବାସୁଦେବ ଶାନ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । * ମାତ୍ରା ୪୯୯୩ ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟୋଦୟ ବିଷୟ ।

ଏ ବିଷୟରେ ଧର୍ମରାଜ ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡ ବର୍ଷରୁ ନ୍ୟୁନ ସଂସ-
କୃଷ୍ଣକ ରୋଗ ରୁଲ ହୁଅନ୍ତୁ । * ମାତ୍ରା ୪୯୯୩ ।

ଏ ସବୁ ଅର୍ଥ ମେତ୍ର ପ୍ରକାର ରୋଗର ଉତ୍ତର ଉପକ୍ରମ
ଅର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ । ଗ୍ରାହକମାନେ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରଦତ୍ତ
ସମୟରେ ସେବନ ବ୍ୟୟନ ଜାଣି ପାରିବେ ।

୧୦୧୦୮୨ } ଶ୍ରୀ ସମତତ୍ତ ବେବର୍ତ୍ତୀ ଯାହାପୁବ ।
କଟକ }

ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ ।

କା ଥି କା ବେ ଗା

ବା

ପ ଦା ବ ଗ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୪୦୫୮ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର । ମଫସଲକୁ
ଡାକମାଗ୍ନ ୪୯୯୩ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକ୍ସୋନା ଫେବ୍ରୁୟାରୀ ।

ଏହା ଜୁଲାଇରେ ଭୁବନାରୀର ପରବର୍ତ୍ତରେ ଉତ୍ତର
ଉପକ୍ରମ ବୋଲି ବ୍ୟବହୃତ । କଲିକତାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ଓ ଦେଶୀୟ ଉପକ୍ରମରେ ବନ୍ଧୁ ହୁଅନ୍ତୁ ।
କଲିକତା ବୋଧାକର ବାର୍ତ୍ତନର ସ୍ୱପରଦେଶେଷକ
ନିକଟରେ ଦଲିଭିତ ଦରରେ ମିଳିପାରେ ଯଥା;—

ଡାକମାଗ୍ନ ସହ ୪ ଅର୍ଥରୁ ୪୭୩ । ୮ ଅର୍ଥରୁ ୪୯୯୩ । ୧୭ ଅର୍ଥରୁ ୪୯୯୩ ମୂଲ୍ୟ ବରଦ ।

NOTICE.

Wanted a Second Master for the
Govt. Aided Peary Mohan Academy,
Cuttack. Salary Rs. 35 a month.
None need apply who has not passed
the First Examination in Arts.
Candidates are requested to send
in their applications with copies of
testimonials to the undersigned.

Cuttack, } Bhooban Mohan Acharjya
12-12-82. } Secretary.

NOTICE.

A fresh assortment of illustrated
Books, Cards, and Pictures including
Children's Picture and other books,
has just been received from London,
and is exposed for sale at the Mission
Book Room.

N. B. The Book Room is open each day,
Sundays excepted, from 7 to 10 o'clock A. M.
and from 4 to 7 P. M.

Cuttack, Dec. 14th. 1882.

କଟକ ମିଶନ ବୋକ୍ସ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଶ ୧୭ ବ }
 ସ ୫୦ ଖଣ୍ଡ }

ତା ୨୦ ରତ ମାତ୍ରେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ୧୮୮୭ ମସିହା । ମୁ । ପୌଷ ୩ ୧୦ ବ ସମ ୧୨୧୦ ସାଲ ଶତକାନ୍ଦ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବନ୍ଧ୍ୟ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ତାଳମାସଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

ନିର୍ବାଚନପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରାର୍ଥନା ବିଷୟରେ ଏ କରତବାସୀ ଟାକ୍ସଦାତାଙ୍କ ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଅବଧି ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାନରେ ଅଛି । କିଏମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ମାନେଷ୍ଟ୍ରି ସାହେବ ଦସ୍ତଖତ ବିଷୟରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଇଥିଲେ ସେ କାରକମାନ ପଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଦସ୍ତଖତ ପ୍ରତି ବିମ୍ବା କେବଳ ଦେଲେକ ଦସ୍ତଖତ ପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ ହୋଇଅଛି ଅନୁମାନେ ଅବଧି ଜାଣି ପାଇ ନାହିଁ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସରେ କି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେବ ଶାସ୍ତ୍ର ଜଣା ପଡ଼ିବ । ଅପାରାଧ ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚନପ୍ରଣାଳୀର ବିରୁଦ୍ଧ ମଞ୍ଜୁ ହାସ୍ତର ମନ ବଡ଼ ଅନଳ ଦୋଇଅଛି ।

ବିଲଇର ମନ୍ତ୍ରୀ ସଭାରେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି । ବୃଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଗୁରୁତ୍ୱୋକ୍ତ ସାହେବ ଏଣିକି ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୁଲଜିତର୍ସ ସାହେବ ଧନାଧିପ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲର୍ଡ୍ ଜର୍ଜ୍ ଉପକ୍ରମେପାନଙ୍କର ସେକ୍ରେଟରୀ ଲର୍ଡ୍ ଉମ୍ବରଲ ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ଷର ସେକ୍ରେଟରୀ ଏବଂ ଲର୍ଡ୍ ହର୍ଷିଂଟନ ଯୁକ୍ତବର୍ଷର ସେକ୍ରେଟରୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଲର୍ଡ୍ ହର୍ଷିଂଟନ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ଷର ସେକ୍ରେଟରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଥମେ ଲର୍ଡ୍ ଜର୍ଜ୍ ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ଷର ସେକ୍ରେଟରୀ ହେବାର କଥା ଦେଖିଥିଲ ମାତ୍ର ସେ ହେଲେ ନାହିଁ । ଲର୍ଡ୍

କେମ୍ବରଲେଜ କଥା ଏଥି ପୂର୍ବେ ଶୁଣା ନଥିଲା । ନୂତନ ଲେକକ ହାତରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱରେ କି ଅଛି ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ କିନ୍ତୁ ନିହାୟା ଲର୍ଡ୍ ଉପକ୍ରମ ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ଷର ପ୍ରତିକଥା ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମାନଙ୍କର କୌଣସି ଚିନ୍ତା କରିବାର କାରଣ ନାହିଁ ।

ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ଷୀୟ ତାଳପତ୍ରର ତାଲରେ କୃତ୍ କେନରଲ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ସକ ୧୮୮୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟଙ୍କାର ପୋଷ୍ଟାଲ ନୋଟ ତାଳପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ବିକ୍ରୟ ହେବ । ଏହି ନୋଟ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ହେବ ଯଥା; କଳା ରଙ୍ଗରେ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୨ ୩ ର ନୋଟ, ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣରେ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୧ କାର ନୋଟ ଏବଂ ମାଲ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୦ ୩ ର ନୋଟ । ଟ ୨ ୩ ନୋଟର କମିଶନ ଟ ୦ / ଏବଂ ଟଙ୍କିୟାର କମିଶନ ଦୁଇ ପଇସା ଏବଂ ଆଠ ଅଣିଆର କମିଶନ ଏବଂ ପଇସା ମାତ୍ର । କମିଶନ ଦେଇ ନୋଟ ଶୁଣିବ ଏବଂ ଯାହା ପାଖକୁ ପଠାଇବାର ହେବ ତାହା ନାମ ଚହିଁରେ ଲେଖିଦେଇ କାହା ପାଖକୁ ପଠାଇବ ଓ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଚହିଁ ପିଠିରେ ରହିବ ସ୍ୱରୂପ ଅପଣା ନାମ ଦସ୍ତଖତ କରି ତାଳପତ୍ରରେ ଦେଲେ ଚହିଁର ମୂଲ୍ୟ ପାଠକ । ଭିନ୍ନ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନୋଟ ନ ଉଠାଇଲେ ବୋହର କମିଶନ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଅଭିଭିନ୍ନ ମାସରେ ନ ଉଠାଇଲେ ସେ ନୋଟର ମୂଲ୍ୟ

ମିଳିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଟଙ୍କା ବା ଆଠ ଅଣା ମନ ଅର୍ଥର କର ପଠାଇବାକୁ ହେଉଅଛି ଯେ ଚହିଁରେ ଦୁଇ ଅଣା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ୁଅଛି ଏହି ସାମାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନୋଟଦ୍ୱାରା ପଠାଇଲେ ଉଣା ଖର୍ଚ୍ଚା ପଡ଼ିବ ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ନାମ ସବଂ ସାଧାରଣଙ୍କର ଅଛି ଗୋଟିଏ ଅଲ୍ପକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଅଛି ।

କ୍ରେକାନଟାଲମସ୍ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ହାଇ-ବରବାଦରେ ଜଣେ ଓକିଲ ଏକଜଣ ଲୋକ ପରେ ହଜା କରି ରହିଥିଲେ । ଗୁରୁତ୍ୱା ମଧ୍ୟ କିଛି ଭେଦେ ଅଧିକ ନ ଥିଲା ମାତ୍ର ଓକିଲ ତାହା ପରଶୋଧ ନ କଲରୁ ଘରର ଅଧିକାରୀକ ଅଦାଲତର ଅଗ୍ରସ୍ତ ଦେନବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଯେ-କେବେଲେ ଅଧିକାରୀ ଓକିଲ କରିବାକୁ ଗଲ କେତେବେଳେ କେହି ତାହାର ଓକାଲତନାମା ଗ୍ରହଣ କଲେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟନ ଜଣେ ଓକିଲ-କଠାରେ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ସେମାନଙ୍କର ଏ ପର ମେଳରେ ତାହାର କୌଣସି ହଲ ନ ହେ-ବାର ଜାଣି ମକଦ୍ଦମା କରିବାରୁ ସାନ୍ତ ହେଲା । ଓକିଲମାନେ ଅପରାଧ ଜଣେ ସଙ୍ଗଠାଇକ ପୁତ୍ର ଅନୁପତ ସୌଜନ୍ୟ ଦେଖାଇ ନ୍ୟାୟ ବିଶ୍ୱାସରେ କେତେଦୂର ଚୁଟି ଘଟାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ସବକ-ରେ ବୁଝା ଯାଉଅଛି । ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ନ୍ୟାୟ ବିଶ୍ୱାସରେ ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ । ଯେତେ-ବେଳେ ଆଇନ ନିଜେ ଅନ୍ୟାୟ ପୁଲେ ପିତା ପୁତ୍ର ଦ୍ରାଘା ହରିମଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ ମାନ ନାହିଁ ତେ-

ଦେବେଲେ ସେହି ଆଇନ ଯେନ ନ୍ୟାୟମାର୍ଗ-
ର ଗଢ଼ଣେ କରବା କଦାପି ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ
ନୁହେ । ବିଚାରକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରାୟ ସେମାନଙ୍କର
ନ୍ୟାୟ ଶାସନରେ ଅନୁରକ୍ତ ହେବା ବିଧେୟ ।
ଏପ୍ରକାର ଓକିଲଙ୍କ ମେଳ ଆଉ କେବେ
ଦେଖା ଯାଇଅଛି ହରଷା କରୁ ଓକିଲମାନେ
ଅପରାଧ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଆପେ ଗୃହିଷ୍ଠାର ଏ
ଦୋଷ ମନୋଧନ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ
ନୋହଲେ ସେମାନେ ଓକିଲ ହେବାରେ ଦେ-
ଶର କୌଶଳି ମଙ୍ଗଳ ନାହିଁ ।

ଏଇସେପରେ ବାବୁ ନନ୍ଦବିହାର ଦାସ-
ଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁରୁଚ୍ଚ ସମନ ହେଲା ନାହିଁ । ସେ
ପେଇଁ ସର୍ତ୍ତରେ ଯିବାକୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ମଞ୍ଜୁର କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଲେ ନାହିଁ । ପୂର୍ବରୁ କମିଶନର ସାହେ-
ବଙ୍କ ପୁଅ ମନୋନାଥମନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାଇଲ-
ସାହେବ ମୃତ୍ୟୁରୁଚ୍ଚ ମାନେଜର ନିଯୁକ୍ତି
ହୋଇ ଗଲ । ଗତ ଦିନକାର ସେ ଆପଣା
କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଵର ବାବୁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ସ୍ଵପ୍ନ ଜେପଟା
କଲେକ୍ଟରକୁ ଅର୍ପଣ କର ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
ମୃତ୍ୟୁରୁଚ୍ଚକୁ ସାତାକର ଅଛନ୍ତି ଶାନ୍ତ ସେଠାରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାଇଲ ସାହେବଙ୍କ
ଯୋଗ୍ୟତା ବସ୍ତୁରେ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ
ଅପରାଧ ମତ ଦେଇଅଛୁ ଏକ ହରଷା କେଉଁ
ଅଛି ସେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ବାହ
କରିବେ । ସେ ଯେମନ୍ତ ଉତ୍ତମ ଲେକ ରେମନ୍ତ
ପରାମର୍ଶ ଓ ସାହାଯ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମୋଟସଲର
ଓକିଲାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବାର୍ତ୍ତାକାଳ ମିଶାରିଣି ହୋଇ
କ୍ଷେପ ବହୁଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ
ପ୍ରାଣରେ ନୀଳ ଏଲକାର ତେପୁଟା ପ୍ରସରଣେ-
ପ୍ରେମ କିଏ ହେବ ନିଷ୍ଠା କଣା ଯାଇ ନାହିଁ ।
ବାବୁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ସ୍ଵପ୍ନ ସମ୍ପର୍କ ଏଥିର ଗୁରୁ
କେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବସ୍ତୁରୁ ଅଧିକ ପ୍ରାଣାୟ
ଦାକମାନେ ଏହାକୁ ଏ ପଦ ସଜାଣେ
ମନୋନାଥ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତାସ୍ତୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ
ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳି ଯାଉ ଦେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
କେବଳ ବଡ଼ା ଏତଦ ଯେ କଳକର ପ୍ରତି
ପ୍ରକାଶର ଗୁଣ ବରଣିତାକ ଜାତ ହୋଇଅଛି
କେତେ ମୌଜାର ପ୍ରକାମାନେ ଜଳକର ପଞ୍ଚା
ନସ୍ତୁପା ହେବାର ଏଥି ପୂର୍ବେ ଅନୁମୋଦନ
ଲେଖିଥିଲୁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଅନୁର
ପଞ୍ଚାସ ଖଣ୍ଡ ଉତ୍ତୁପା ଦାଖଲ ହେଉଣି ଏବଂ

କମିଶନ ଏଥିର ସଂଖ୍ୟା ବିଚିକାର କଣା ଯାଏ ।
ଏ ସମୟରେ ବାଇଲ ସାହେବ ଏ ମଦ୍ୟୁମରୁ
ଶୁଭ ଯାଇ ନିଉନ୍ତୁ ହୋଇ ଗଲେ କିନ୍ତୁ ସେ
ବ୍ୟକ୍ତି ନିୟୁକ୍ତ ହେବ ତାହାକୁ ପ୍ରକାଶ
କୁ ପଞ୍ଚା ନେବା କାରଣ ହରଷାକରାକୁ ବିଜ୍ଞ
କଷ୍ଟ ପଡ଼ିବ ନୋହଲେ ଜଳକର ଗଣା ପତ-
ବାଦାର ସେ ସଦ ଉଚ୍ଚି ଯିବାର ହୁଏ ହେବ ।

✓ ପୁଣି ମିଉନିସିପାଲିଟି
ପୁଣି ମିଉନିସିପାଲ କମିଟିକୁ ଧାରଣକରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରବାର ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଅଧିକ
ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛି । ଗତ ନବମ୍ବର ମାସ
ତା ୨ ରଖରେ ଉକ୍ତ କମିଟିଙ୍କ ଯେଉଁ ଅଧି-
ବେଶନ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ
ଅନୁମୋଦନ ଅବଗତ ହେଲୁ କି କମିଟି ଉକ୍ତ
ନଗରର ସଂଗ୍ରହାଳ ଅଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ କରବା ପକ୍ଷରେ
ସଂକଳ୍ପେ ଉଦ୍ୟମଶୀଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ
ଅଭାବମାନ ଯଥା:—ନଗରରେ ଜଳ ଯୋଗା-
ଦବା ଏବଂ ମଇଳା ଜଳ ଦାହାର ଯିବାର ନୀଳ
ନିର୍ମୂଳ କରବା । ଜଳ ଯୋଗାଦବା କାର୍ଯ୍ୟ
ସଫାରେ ସାଧକକାର ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ।
କମିଟି ଦେଖିଲେ ଯେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି ବହୁତ
ଏବଂ ବହୁ ବ୍ୟୟ ସାଧ୍ୟ । ଅଳ୍ପ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
କରବା ପୂର୍ବେ ପ୍ରଥମେ ଜଣେ ଉପଯୁକ୍ତ ଇଞ୍ଜି-
ନୀୟରଦ୍ଵାରା ଜଳ ଯୋଗାଦବାର ଉତ୍ତମ ଉପାୟ
ସ୍ଥିର କରବା ଉଚିତ । ଏହି ହେତୁ ଜଣେ
ଉପଯୁକ୍ତ ଇଞ୍ଜିନୀୟର ଯାଇବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
ଣ୍ଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରବା ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ଦେଖନ
ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟୟ ନିମନ୍ତେ ୧୫୦୦୦ଟଙ୍କା
ଅଲଗା ରଖିବାର କମିଟି ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଇଞ୍ଜିନୀୟର ଏ କାର୍ଯ୍ୟର କଳ୍ପନା ଏବଂ ଅନୁ-
ମାନକ ବ୍ୟୟ ସ୍ଥିର କରି ଦେଲେ ଉତ୍ତରୁ ପ୍ର-
ଦେଶୀୟ ଗଢ଼ଣରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଯାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ କରା ଯିବ । ନୀଳ ନିର୍ମୂଳ
କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଉତ୍ତମଧ୍ୟକାର-
ମାନେ ଅପରାଧ କମି ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କର
ଦେବାକୁ ଅସମ୍ଭବ ହେବାରୁ ଅଇନାକସାରେ
କମି ଉପ୍ କରବାର ହସ୍ତକର ନିୟମନା
ପାଳବାର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉଦ୍ଵାଗ
ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ଅଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ଯାଉ ନାହିଁ । ଫଳତଃ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେତେ
ବଳମ୍ବ ହେଉ ପଛରେ ପୁଣି ମିଉନିସିପାଲିଟିର
ସଦନୁଷ୍ଠାନ ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ସେଠା କ-

ମିଟିକୁ ପ୍ରସଂସା କରୁ । ସେମାନେ ନଗରର
ପ୍ରକୃତ ଅଭାବ ପକ୍ଷରେ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଆଉ କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟି ପକ୍ଷରେ
ସହାୟ ଉଦ୍ୟାତ୍ତ ବୃଥାକାର୍ଯ୍ୟରେ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତାର
ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ ଅଶା କରୁ
ଏଠା ମିଉନିସିପାଲିଟିର କର୍ତ୍ତାମାନେ ଅପଣା
ଅଭାବର କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୋହର ନ ହୋଇ
ପ୍ରତିବାସୀ ମିଉନିସିପାଲ କମିଟିଙ୍କଠାରୁ ଉପ-
ଯୁକ୍ତ ବିଶା ଲାଭ କରବାକୁ ଯତ୍ନ କରବେ ।

ଅବଦାସ ଗଢ଼ଣ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଗଢ଼ଣ ଅବଦାସ ଯେତେ
ପତ୍ନୀ ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଅବଦାସ ହୁଏ
ପ୍ରାୟ ଅଳ୍ପ ଦେହି ବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ନୁହଇ ।
ବଜଲାର ଗତ ବାଣିଜ ବଜ୍ରପକ୍ଷରୁ ଜଣାଯାଏ
ଯେ ସନ ୧୮୮୦-୮୧ ସାଲରେ ୮୫୫ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ଅୟ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସନ ୧୮୮୧-୮୨
ସାଲରେ ୧୩୫ ଲକ୍ଷ ଅୟ ହେଲା ଅଥଚ
ଏହି ଗଢ଼ଣ ଅବଦାସ କରବାର ବ୍ୟୟ ପ୍ରଥମ
ବର୍ଷଠାରୁ ପେଶ ବର୍ଷରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା
ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟୟରେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଅୟ କରବାର
ସୁଯୋଗ ପ୍ରାୟ ଅଛି କୌଣସି ଗଢ଼ଣରେ ନାହିଁ
ଅବଦାସ ଅୟ ଏପରି ବୃଦ୍ଧି ହେବାର କାରଣ
ଦେଶର ଯୌତୁଗ୍ୟବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଅନୁମାନକ
ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ସ୍ଥିର କରୁଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ
ହୋଇଲୁ କି ପ୍ରକାଳ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସା-
ୟରେ ଦେଶର ଅନୁବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ଲେକେ
ହୁଇପରସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ଓ
ତହିଁରେ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ବିଶି ଖାଇବାରୁ ଅବ-
ଦାସ ଗଢ଼ଣ ବଢ଼ିଲା । ଯେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ଓ ଦେ-
ହକୁ ଲୁଗା ନ ଯିଲେ କିଏ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ
ସେବା କରନ୍ତି କି ? ଅନୁବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ମାଦକ
ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶୀୟ ମଦ ଅୟ ଏବଂ
ଗଢ଼ଣେ ପ୍ରଧାନ ଅଟଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ସମୟର
ଅତି ବ୍ୟବହାର ନିବାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅ-
ଲେକ ମୋଟସଲ ଉଚ୍ଚ ଉଠାଇ ଦେଇ କେ-
ବଳ ଲେକକ ପ୍ରୟୋଜନ ଯୋଗାଦବା ଏବଂ
ଗୈର କାରବାର ରହିତ କରବା ଲାଗି ଯେତେ
ଗୁଣ ଯେଉଁ କଞ୍ଚାରେ ରହିବାର ଅବଶ୍ୟକ
ହେଉକ ରଖି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅୟ ଓ ଗଢ଼ଣର
ମାସୁଲ ବୃଦ୍ଧି କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ଏ
ସମୟରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଯେବେ ସରକାର ପ୍ରାପ୍ତ
କଲେ ତେବେ ତାହା ଲେକକ ସ୍ଵରୂପା ଉପ-

କିର ଫଳ ନୁହେଁ ଅର୍ଥାତ୍ କିସ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ପୁଣି ଶେଷରେ ସାଦେବ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଥିବୁ ଏବେ ବୁଦ୍ଧି ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅବକାଶ ହୁଏ ଉଚ୍ଚ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକ ପତ ଯାଏ । ବଳବତ୍ ଲୋକସଖା ଓ ଆତ୍ମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସେ କହି ଅଛନ୍ତି ବଙ୍ଗଳାଠାରୁ ବଳବତ୍ ଦଶଗୁଣ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଏହି ବାଟରେ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଗୁଣର ଶୈଳ୍ୟର ଛାତ୍ରମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କଲେ ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପଦ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଏଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଗୁଣ ଅବାସ୍ୟ ଦେଉଅଛି । ସାଧନକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଏ ସୃଷ୍ଟି କି ଅନୁମୋଦନ ଅସମ୍ଭବ କହି ନ ପାରୁ କିନ୍ତୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେଖୁଅଛୁ କି ଯେଉଁମାନେ ନିୟମିତରୂପେ ମତ ଅର୍ପଣ ବା ଗଞ୍ଜେଇ ଖାଉଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଗରିବ ଏବଂ ଏମାନେ ପର- ଶ୍ରମ କର ବା ଭୁକ୍ତମାତ୍ର ଯାହା ଆଣୁଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି ବାଟେ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ରକ ନୁହେଁ ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏମାନେ ଦୁଃଖ ନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଏମାନଙ୍କ ଦଳ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି । ଉତ୍କଳର ପଲ୍ଲବ ପକାଇ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ଆଗେ କିଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଭୁକ୍ତ ଦୁଃଖରେ ତାହା ନ ଦେଖିଲେ ଶେଷ ପ୍ରଭୃତି ନାନା ଅପରାଧଦ୍ୱାରା ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ଲୋକେ ଆପଣା ନିଜ ନିର୍ବାହର ଅଭାବମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣକଲ ଉତ୍ତରୁ ବଳବା କିଉତରୁ କିଛି ମାତ୍ରକ ସେବାରେ ବ୍ୟୟ କରୁଥାନ୍ତେ ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସୂଚି କରୁବରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନୁହେଁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଉପର ଲିଖିତ ଫଳ ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମାନ କରୁଅଛୁ କି ଅବକାଶ ଗୁଣ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ଲୋକଙ୍କ ଦୂର୍ଗାନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ର କାରଣ ଅଟଇ । ମାତ୍ର ଦେବର ଶୁଣୁ ଯେତେ ବଢ଼ୁଅଛି ଲୋକେ ତେତେ ଉଚ୍ଚତର ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଦେଖି ଏବଂ ସମ- ପୂର୍ବେ ମନରେ ଏହି କଥା ଉଦୟ ଦେଉଅଛି କି ମାତ୍ରକ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ନିୟମିତ ନିୟାମୋ- ରକ୍ଷ ଅବସ୍ଥା କିଛି ଭଲ ନୁହେଁ ନାହିଁ !

କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟି ଟାଇମିଂସ୍ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାନସି ସାହେବ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟରେ ଅନୁ- ମାନ ଦେବା ଦଳଠାରୁ କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ତେମନ୍ତ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟ ଶେଷରେ ଅନୁମୋଦନ ପୁନଃ ପୁନଃ ପାଠକମାନଙ୍କ ଜଣାଇ ଅବ ବ୍ୟକ୍ତି କିନ୍ତୁ ମାନସି ସାହେବ ଅବକାର ପାତ୍ର ନୁହନ୍ତି ।

ମିଉନିସିପାଲିଟି ଶାନ୍ତରେ ତାହାଙ୍କର ଅଗାଧ ବିଦ୍ୟା । ଏତେ ବିଦ୍ୟା କଟକ ନଗରପର ଗୋଷ୍ଠୀବ ସବୁ ମିଉନିସିପାଲିଟି ମଧ୍ୟରେ କୁଚି ରହିଯିବ ଦାଣ୍ଡକୁ ବାହାର ନାହିଁ କି ବଙ୍ଗଦେ- ଶର ଅପର ମିଉନିସିପାଲିଟିମାନ କହିଲେ ସୁଫ- ଲ ଲଭିବେ ନାହିଁ ଏହା କି ଦେହରେ ସହକାର କଥା ଏବଂ ଏ ନଗରର ମିଉନିସିପାଲ କମିଶ୍ନର- ମାନେ ଏଡ଼େ ଅସୁସ୍ଥୀ ବା ମୂର୍ଖ ନୁହନ୍ତି ଯେ ଆପଣାର ଏମନ୍ତ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟ ସହ ପରାମର୍ଶମାନ ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ କୁମ୍ଭର ରଖିବେ ବା କହି ପ୍ରତି ଅନାସ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଗତ ଶକବାର ମିଉନିସିପାଲ କମିଶ୍ନରଙ୍କର ଏକ ବିଠକ ହୋଇଥିଲା ସେହି କମିଶ୍ନରେ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟ ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ କି ମିଉନିସିପାଲିଟିର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଲୋକେ ଜାଣି ନ ପାରବାରୁ ବଡ଼ ଦରକର ଦେଉଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜଣାଇବା କା- ରଣ ଶକ୍ତିଏ ପଦିକା ବାହାର କଲେ ଭଲ ହେବ । ଉପସ୍ଥିତ କମିଶ୍ନରମାନେ ଅବଶ୍ୟ ମନ- ରେ ବୁଝିଥିବେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲିଭିଯୁକ୍ତର ଶକ୍ତିଏ ଗଞ୍ଜେଟ ଅଛି ଯେ କହିଲେ ଗୁଣ୍ୟବୁ ବିଷୟମାନ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ କହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ନାନା ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବାହାର ଦେବାର ସୁଧା ନ ଦେବାରୁ ଗୁଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟମାନେ ଶକ୍ତିଏ ଗଞ୍ଜେଟ ପ୍ରତି ସମ୍ମତରେ ବାହାର କରୁଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ମିଉନିସିପାଲିଟିରୁ ଶକ୍ତିଏ ଗଞ୍ଜେଟ ନ ବାହାର- କଲେ ଏଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ଦେବା କଠିନ । ଏହିପରି ବିଷୟରେ ଦେଉ ଅଥବା ଏଥିରୁ ଆଉ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଉରେ ଦେଉ କମି- ଠାରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଣ୍ୟ ଦେଲ ଏବଂ ପଞ୍ଚାଶା ସମ୍ଭବ କିମି ମାସ ସକାଶେ କମିଶ୍ନ ଟ ୩୦୦୦ ବା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମିଉନିସିପାଲ ଫଣ୍ଡରୁ ବ୍ୟୟ କରବାର ମଞ୍ଜୁର କଲେ । ଅନୁଷ୍ଠାନ- ପତ୍ର ବାହାରତା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମୋଦନ ଏହି ପଦିକାର ସକଳ ବିବରଣୀ ନିଷ୍ପତ୍ତ କହି ନ ପାରୁ ମାତ୍ର ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ ଏ ପଦିକାର ନାମ ମିଉନି- ସିପାଲ ଟାଇମିଂସ୍ ଦେବ । ଏହା ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଅଗାମୀ ମାସ ଆରମ୍ଭରୁ ବାହାରବ । ଇଂରାଜୀ ସ୍ୱରୂପ ମାନସି- ସାହେବ ଲେଖିବେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ସୁମ୍ଭାନ ବାବୁ ଶେଷମୋକନ ଶୁଣୁ ଟାଇମି ଉଦ୍‌ବିଷୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ କରବେ । ଏଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦୦୦

ଦେବ ସୁଦର୍ଶ ଏହାଦ୍ୱାରା ଯେମନ୍ତ ମିଉନିସିପାଲ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟ ସର୍ବତ୍ରରେ ବିସ୍ତାର ଦେବ ତେମନ୍ତ ମିଉ- ନିସିପାଲିଟିର ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି ଦେବ ।
କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟି ଶାକସବଜର ବଗିଚା ଟିଏ କର ମାଲକର ଦାନାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ କରିବାରୁ ଅନୁମୋଦନ ଦୁଃଖିତ ଥିଲା । ଏଥିର ନିକ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ଆଉ ରକ୍ଷା ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଏତେ କାଳ ମିଉନିସିପାଲିଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲେଖନୀ ଧାରଣ କରି ଯେ- ମନ୍ତ ଉଦ୍‌ବିଷୟ ଦେଖାଇଅଛୁ ତେମନ୍ତ ଶର ଅନୁମୋଦନ କିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏହା ସକାଳ ମାତ୍ରକେ ଅନୁମୋଦନ ଦୃଢ଼ତାକୁ ଶର ବିଷୟ କରବ । ଆଉ ବାଟ ନାହିଁ । କେହି ବୋଲନ୍ତି କି ଏତେ ବ୍ୟୟ କର ଶକ୍ତିଏ ପଦିକା ବାହାର କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ କି ? ଗୁଣ୍ୟ ସର୍ବାଦପତ୍ରରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଲେ ତ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳ ନୁହେଁ ? କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଦେଖି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଯେ ବିଜ୍ଞାପନର ଯେଉଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବାକୁ ଦେବ କହିଲେ କେବଳ ଶୁଣୁ ଯୋଗିବା ଦେବ ଏହା ବିବେକ ଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ଆଉ କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟି ଦ୍ୱାରା ଯେ ପ୍ରକ୍ରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଅଛି ସେ ପ୍ରକ୍ରେ ଏମନ୍ତ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉଦ୍‌ବିଷୟ କର ଆଉ କାହିଁରେ ତାହା ବ୍ୟୟ କରାଯିବ । ଅନୁମୋଦନ ଅଗା କରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ବ୍ୟୟକୁ ମିଉନି- ସିପାଲ ଆଇନ କରୁଛ ବିବେଚନା ନ କରି ଏହି ମତ୍ର କଳ୍ପନା ସକାଶେ ମିଉନିସିପାଲ କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କୁ ଧଳ୍ୟବାଦ ଦେବେ ।
ପରକ୍ଷେପରେ ଯେଉଁ କମିଶ୍ନରମାନେ କ- ମିଶ୍ନରେ ବସି ଏକମତ ହୋଇ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟ ତେ- ଅରମାନଙ୍କ ଏମନ୍ତ ତମହାର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅନୁ- ମୋଦନ କଲେ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ନ ଲେ- ଶିଲେ ବଡ଼ ବିଘ୍ନ ଦେବ ଅତଏବ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଏଠାରେ ଲେଖୁଅଛୁ ଯଥା—ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକମିଲନ ବଣ୍ଟ ଏବଂ ବିଲକିନ୍ସ ସାହେବ- ମାନେ, ଶୋଷାଲିତନ ହରବିଷୟ ବୋଷ ଏବଂ ମଧୁରୁଲଲ ଉପତ ବାବୁମାନେ ଏବଂ ମୁର୍ଖି ରାମବବୁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବିଲକିନ୍ସ ସାହେବ ବାବୁଙ୍କର ଏବଂ ବାବୁ ହରବିଷୟ ବୋଷ ଏଠା କାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓ ପ୍ରଧାନ ଓଗଲ ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରସ୍ତାବକାଶ ମାନସି ସାହେବ କାଗଜର ଓ କ୍ରଏଷ୍ଟ ମାକମିଲନ ଏବଂ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟ ତେଅର- ମାନ ମୁରୁପ ସର୍ବଦା ମିଉନିସିପାଲ ଆଇନକୁ

ଦାଖ ଅଛନ୍ତି ଏମାନେ ଅଇନ ବୁଝି ନାହାନ୍ତି ଏହା ବିଏସ୍‌ସିକରେ ଅନୁମାନ କରିବ ?

ଖଜଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ ନୂତନ ଅଇନର ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଅଛି ଯେ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଏହି ଅଇନ ବିଷୟରେ ଗୁଡ଼ା ଚର୍ଚ୍ଚା ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଗିଅଛି । ଖଜଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରକାର ଅଇନକୁ ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବକ ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଅଇନର ଆବଶ୍ୟକତା ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନେକ ଦିନରୁ ଅନୁଭବ କରି ଏକ ଜମିଦାର ବସାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଜମିଦାର ଯେଉଁ ଅଇନର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ତାହା ବଙ୍ଗ ବିଧିବିଧାନ ସଭାର ବିଷୟରେ ଅର୍ପଣ । ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରତି ନାନାବିଧି ଅପତ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲେନିଭଲ ଗଭର୍ଣ୍ଣ ଉକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଉଚ୍ଚତରତରତର ବିଧିବିଧାନ ସଭାର ବିଷୟରେ ଅର୍ପଣ କଲେ । ସେଠାରେ ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବିଶେଷରୂପେ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ନୂତନ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚତରତରତର ସେକ୍ରେଟରୀ ଅବ-ହେଟିକ ମଞ୍ଜୁର ନିମିତ୍ତ ବଲଭଳ ପଠାଗଲା । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଆଉ କିଛି ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଶୁଣା ଯାଇ ନ ଥିଲା ଓ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରକାଶ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେକେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ବସି ଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କଲିକତା ହାଇକୋର୍ଟର ପ୍ରଧାନ ଜଜ ସର୍ ରବର୍ଟ୍ସ ଗାର୍ଥ ବିଲଭଲ୍ ହୁଟ୍ଟା ନେଇ ଯାଇ ସେହି ଅବସରରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଉତ୍ତରରୂପେ ବିବେଚନା କରି ଚର୍ଚ୍ଚା ଏବଂ ସମାଲୋଚନା ଲିପିକର କଲେ । ପ୍ରାୟ ଏକ ମାସ ଦେବ ସେହି ସମାଲୋଚନା ସବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ଅଇନର ଭର୍ତ୍ତି ବିଭର୍ତ୍ତି ସମ୍ପର୍କ ବିବକାଳରୂପେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଅଛି । ମାନ୍ୟବର ଗାର୍ଥ ସାହେବଙ୍କ ମତ ଜମିଦାରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହୋଇଥିବାରୁ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ସବାଦ-ପତ୍ରମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚାର ଗୁଣ ଯୋଗକତା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଜାପକ୍ଷୀୟ ସବାଦପତ୍ରମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚାର ପ୍ରତିବାଦ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ୟବର ଗାର୍ଥ ସାହେବଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତୁଲ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ମତ ସାମାନ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେ ତାହା ପରିପାଟ୍ଟିରୂପେ ବ୍ୟକ୍ତି କରି ପ୍ରଜା ହିତାହୀନମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟସ୍ତ

କରି ଦେଉଅଛନ୍ତି ଅନୁମାନେ ପଠକମାନଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ମନୁସ୍କର ସାମ୍ବାନ୍ଧ୍ୟ କରୁ କରୁଅଛି ଯଥା;—
ଜମିଦାରଙ୍କର ଗୁହାଣ ଏହି ବି ସରକାର ଲାଟିନିଆ ଲାଟିନିଆ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଖଜଣା ଆଦାୟ କରି ନେଉଅଛନ୍ତି ଓ ଟିକିଏ ବିଲମ୍ବ ହେଲେ ଜମିଦାର ନିଲମ୍ପ ହୋଇ ପାଉଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ସେପରି ସହକରେ ଖଜଣା ଆଦାୟ କରିବାର ସୁବିଧା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କରି ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଜମିଦାରଙ୍କ ଅପରି ଗୁହାଣ ଏହି ବି ଖଜଣା ଅଇନର ନିୟମମାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଗଠିତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରେ ଉପର ରୂପେ ଖଜଣା ବୁଝି କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।
ପ୍ରଜାଙ୍କର ଗୁହାଣ ଏହି ବି ଜମିଦାରମାନେ ଫସଲ କୋରସ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମତାର ଅପବ୍ୟବ-ହାର କରୁଅଛନ୍ତି ଖଜଣା ବୁଝି ଏବଂ ଭୂମି ଜଗାବ ସକାଶେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରେଖା କରୁଅଛନ୍ତି ଅଇନର ବହୁତ ଉପକରମାନ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ତୁଳ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଖଜଣା ପାଉଣା ଦେବାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର ଏବଂ ଯଥା ନିୟମରେ ହିସାବ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁ କରି ମାମଲା ମୋକଦ-ମାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦରବର କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଉତ୍ତମ୍ଭ ପକ୍ଷର ଗୁହାଣ ଅନେକ ପରିମାଣ-ରେ ସଭ୍ୟ ବୋଲି ଜଣାଯାଏ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ନିଦାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଇନର ଅନେକ ବିଧାନ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ-ସଙ୍ଗତ ଅଟଇ । କିନ୍ତୁ ଅପରି ବିଧାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଅନର୍ଥକ ଏବଂ (ତାହାଙ୍କ ବିବେଚନାରେ) ଏକ ପକ୍ଷର କାନିନିକ ରୁଣ୍ଡ ଫେଡିବା ବାଣ୍ଟାରେ ଅଭିପକ୍ଷର ସ୍ୱରୁ ପ୍ରତି ଅନର୍ଥକରୂପେ ନିଦାରୁଣ ଅଭିପକ୍ଷର ହୋଇଅଛି । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଧାନର ପ୍ରଧାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲିଖିତରୂପେ ଅଟଇ ଯଥା;—
୧ ମ—ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା ଅ ୧୦ ଇନ-ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଥିବା ଯୋଗସ୍ୱରୁ ଅତ୍ୟ-ବ୍ୟୟ କ୍ରମ୍ଭାର ।
୨ ଯ—ଖଜଣା ବୁଝି ପ୍ରତି ସ୍ୱେଗ୍ଗରୁ ସାମା ନିରୂପଣ ରେଖା ।
୩ ଯ—ଗରବାଣ୍ଡ ଜମି ପଟ୍ଟା ଦେବା ସଂଜାଳି ନିୟମ ।
୪ ଥ—ଜମିଦାରର ବିନା ସମ୍ପର୍କରେ ବି-ଲଗ ସ୍ୱରୁ ବି ପ୍ରମାଣ ।

୫ ମ—ବାଣ୍ଡ ଖଜଣା ଛାଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣ-ସି ଦେଶ ସକାଶେ ଯୋଗସ୍ୱରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେ-ବାର ବିଷୟ ।

୬ ଷ୍ଟ—ଅଇନର କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ବିଧି ଅଇନ ଜାଣର ପୂର୍ବକାଳ ପରି ବଳବତ୍ତର କରୁବା ନିୟମ ବି ଯାହା ସମ୍ପର୍କରୂପେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଅନୁଭବ ଏବଂ ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରତିକୂଳରେ ହୋଇଅଛି ।

ସର୍ ରବର୍ଟ୍ସ ଗାର୍ଥ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଏପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ଜମିଦାର ବିଧି ପ୍ରଜା କାହାର ଗୁ-ହାଣରୁ ଏମାନ ଉଦୟ ହେଇ ନାହିଁ ବିଶେଷତଃ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଜା ବି ଯାହାର ଉପକାର ନିମିତ୍ତ ଏହି ନୂତନ ବିଧାନ ଅଇନରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ହୋଇଅଛି ସେ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ଲାଭ କରିବାକୁ ପାର୍ଥନା କରୁ ନାହିଁ । ସମ୍ଭେପରେ ସାହେବ ପ୍ରସଂସିତ ହୁଅ ଅଛନ୍ତି ବି ଏ ସମସ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନଦ୍ୱାରା ଅକାରଣ ଜମିଦାରଙ୍କ ସ୍ୱରୁ ଧୁଂସ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଯୋଗ୍ୟତା ସହଜ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ତ ଉକ୍ତ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଉପକାର ହେବାର ଲେଖିକ ଆଉ ବରଂ ଅକାର ଦେବାର ବି-ଲକ୍ଷଣ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଉପର ଲିଖିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଯାହା କହୁଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଏ ଷ୍ଟ୍ ପତ୍ରିକାରେ ସ୍ଥାନର ଅଭାବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା ଶାନ୍ତ ରହି ଅନୁମାନକର ମତ ସଂଗ୍ର-ହରେ ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଅଛୁ ।

ପ୍ରଜାର ଯୋଗସ୍ୱରୁ ବିପ୍ରାର ଚରୁକରେ ସାହେବ ଯାହା କହି ଅଛନ୍ତି ଅନୁମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚ-ରେ ସମ୍ପର୍କରୂପେ ବିଭବ ଅଛି । ସନ ୧୮୮୫ ମସିହାର ୧୦ ଅକ୍ଟୋବର ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଯୋଗସ୍ୱରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଟଇ ଏବଂ ସେ ସୁଦେ କଥିତ ହେଉଅଛି ବି ଚର୍ଚ୍ଚାର ଆଉ କିଛି ଅଧିକ ସ୍ୱରୁ ଦେବାକୁ ସେ-କଟିଏ ଅବଶ୍ୟକ ଅଭାଗ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ସେ ସୁଦେ ଏ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ବିଲମ୍ବର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

କମସଃ

ଅଥା ଏହି ଉପଲକ୍ଷଣିକା ସଦର ବିଷୟ ପରିପାଟ୍ଟିରୂପେ ବିଷୟ ଉପଲକ୍ଷଣିକା ସଦର ବିଷୟ ପରିପାଟ୍ଟିରୂପେ

(ବାଲେଶ୍ଵର ସମ୍ବାଦବାହିକାରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ।)

ଶ୍ରୀ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ମାଲଗିରି ଦର୍ଶନ ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କ କମିଶ୍ନର ମହୋଦୟ, ମାଳ-
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ସହଜ ଗଠ
 ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ସକାଳଓଳି ମାଲଗିରି କଣ୍ଠା-
 ରେ ସହଜଲେ । ମାଲଗିରିର ସୁଜାସାହେବ
 ସାହେବ ମହୋଦୟମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ନେବା
 ନିମନ୍ତେ ଜଗନ୍ନାଥପତ୍ରିକା ସେଇଗଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଆସିଥିଲେ । ସାହେବ ମୋକ୍ଷମାନେ ଦୁଇଦିନ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଲଗିରିରେ ଥିଲେ । ସୁଜାସାହେବ
 ଆପଣା କମିଶ୍ନ ସହୋଦର ବାବୁସାହେବଙ୍କୁ
 କେତେକ ବର୍ଷର ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ
 ବାବୁସାହେବ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ହଜୁରରେ
 ଅନେକ ଦିନ ହେଲେ ନାଲିସ କରିଥିଲେ ।
 ଜନର ସୁଜାସାହେବ ଦୁଇଦିନ କାଳ ଖୋ-
 ରାଜା ନ ଦେବା ବିଷୟରେ ଘୋଷଣା ଥିଲେ;
 ଶେଷରେ ସଃ ସାହେବ ମୋକ୍ଷ ସୁଜାସାହେ-
 ବଙ୍କୁ କାଏଲ କରି ସାକ୍ଷାତରେ ନିଗଦ ଟ ୧୦୦୦
 ଦିଆଲେ ଓ ଉଦ୍ଧୃତ ନିମନ୍ତେ ଭଲ ବନୋ-
 ବସୁ କରିଦେଲେ । ଏହା ଅଭିଶପ୍ତ ଆନନ୍ଦର
 ବିଷୟ ଅଟଇ । ଅନେକଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଦୁଃଖିତ
 ଦେଲୁ, ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ଦୁଇ
 ଭାଇଙ୍କର ଆତ୍ମା ଦୂରହର-ଆତ୍ମା ସମାନ ମିଳିତ
 ଥିଲ, ସେହି ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସୁଜାସାହେ-
 ବ ସେହିଦିନ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ
 ଆପଣା ଭାଇପ୍ରତି ଯେପରି ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ
 ଜଣେ ମଧ୍ୟକୃତ ଗୃହସ୍ଥ ଘରେପୁତ୍ରା ଭାଇ ଭାଉ-
 ଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ବ୍ୟବହାର ହେବ ନାହିଁ ।
 ଭଲପା କରୁ ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ, ସୁଜାସା-
 ହେବ ଉଦ୍ଧୃତଙ୍କୁ ଆପଣା ସହୋଦର ଭାଉ-
 ପ୍ରତି ଯେମନ୍ତ ଏପରି ବ୍ୟବହାର ନ କରିବେ ।
 ଅନ୍ତର ଶୁଣିଲୁ, ମହାଜନ ବାବୁ ମଦନମୋ-
 ଦନ ଦାସଙ୍କ ପାଉଣୀ (ଯେଉଁ ପାଉଣୀ ନିମ-
 ନ୍ତେ ଏଠାର ପୂର୍ବାଭଳ ମୁନସଫ, ସୁଜା ଶ୍ୟାମା-
 ନନ ଦେ ଓ ବାବୁ ସୁଧାର୍ଣମଣ ଦାସ ମହାଶ-
 ଯମାନେ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସା-
 ରେ ଉଦ୍ଧୃତ ପକ୍ଷରୁ ସାଲିଆନ ନିୟୁତ ହୋଇ
 କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦାମ ସୁଲରେ ଦର୍ଶ-

ହଜାର ଟଙ୍କାର ତିନି ଦେଇଥିଲେ) ପର-
 ଶେଷ କରିବା ବିଷୟର ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିଲା
 ସେ ବିଷୟର କି ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଲା ଜଣା ଯାଇ
 ନାହିଁ । ଅନ୍ତର କେତେକ ମୋକ୍ଷମାର ମଧ୍ୟ
 ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିବାର ଶୁଣିଲୁ ।

ଗଠ ରବିବାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସାହେବ ମହୋ-
 ଦୟମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ ନିମନ୍ତେ ସୁଜାସାହେବ
 କେତେକ ଆଭିଷେକ, ସ୍ଵେଚ୍ଛାକାମ, ମଜଲିସ
 ଓ ନଗରକୁ ସୁଶୋଭିତ କରିଥିଲେ, ସାହେବ
 ମହୋଦୟମାନେ ଇମ୍ବୁରୁ ମଜଲିସକୁ ଯିବା
 ବେଳେ ମାର୍ଗରେ ଶଙ୍ଖ ଓ ଘୁଲଘୁଲର ଧ୍ଵନି
 ହୋଇଥିଲା । ମଜଲିସରେ ନାଚରଙ୍ଗ ଓ ଯଥା-
 ବିଧିରେ ସାଦରସମ୍ମାନଣ ଲଭିଯାଏ ହୋଇ
 ଥିଲା । ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ସାହେବ ମହୋଦୟମାନେ
 ଗଠ ସୋମବାର ଦିନ ଗୋର ସମୟରେ
 ମାଲଗିରିରୁ ବାଲେଶ୍ଵରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ ।

ସାମ୍ରାଜ୍ଞିକ ସଂବାଦ ।

ଗଠ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏ ନଗରର ଏକ ବୌଦ୍ଧ ମୋକ୍ଷମା
 ନଗରରେ ଜଳ ସାହେବ ଅମାନ୍ତିରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏହି
 ଗମ୍ଭୀର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ପୁରୀର ସର୍ବ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ ଗ୍ଵେ-
 ରୁ ଧର ନ ପାଇ ଅଗାମୀ ଦାରି ଥିବାରୁ ତାହା ମୁଗ୍ଧରେ
 ଥିଠା ବୋଲ ଦେଇଅଛ ଏକ ପୁରୀର ତାଏରରେ ମିଥ୍ୟା
 ଲେଖିଅଛ । ପୁରୀର ସ୍ଵପରିଶୋଧେୟ ଏକ ତେଲୋଟା ମାଳ-
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏହି ତାଏରକୁ ଦିନା ତଦାରଖରେ ପ୍ରହର କରିଥିବାରୁ
 ଜଳ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କୁ ଶାସତ କରିଅଛନ୍ତି । ପୁରୀର
 ଏ ଦିନା ନୁନ ନୁହଇ କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବସୟ ସେ ମାଳ-
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାହେବ ଏ ସମସ୍ତ ଆଦୌ ଦେଖୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ମାଳଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରି ସାହେବ ଶାସ୍ତ୍ର ରୁଚିକେଇ
 ବସତରୁ ଦିବେ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ । ତାହାଙ୍କର ପ୍ରବ୍ୟାକ
 ବଜ୍ରସ୍ଵର ଲକ୍ଷ ବାହାର ଅଛି ।

ତତତମାସ ତା ୧୧ ରଖରୁ ଏଠା ରେକନସା କଲେଜ
 ବନ୍ଦ ହୋଇଅଛି । ଅଗାମୀ ଜାନୁୟାର ମାସ ତା ୨୧ ର-
 ଘରେ ଫିଟକ ।

ଧାରବାରର ହୁରୁ ନାଟ୍ୟାଭିନୟ ବିଜ୍ଞାନ କି ଗ୍ରାହକର
 ବଥା ଏଥିପ୍ରକ୍ତ ଆସେମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ ସେମାନେ ଏ
 ନଗରରେ ଅତି ପଦ୍ମ ଅଛନ୍ତି ଏକ ଶାସ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର
 ଉଦ୍ୟମରେ ଅଛନ୍ତି ।

ସମତନ୍ତ୍ରଙ୍କର ବନବାସ ସମୟରେ ରତର ସମ୍ପର୍କର
 ପାତ୍ରବାବୁ ସିଦ୍ଧାସନରେ ବିସ୍ଵାସ ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରୂପରେ
 ପୂଜା କରୁଥିଲେ । ଏପରି ଗୋଟିଏ ଦୁଃଖୀ ଅଇ କୌଶଳିଠା-
 ରେ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ସେହିନ ଅସୋଧାର ତାଳକଦାର-
 ମାନେ ସେତେବେଳେ କତକଟି ବାହାରରୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା

କଲେ ତେତେବେଳେ ସେମାନେ ମୃତ ବଳସମ୍ପର୍କର
 ପ୍ରକାଶର ଛୋଟ ଓ ତରକାର ସକାଶ୍ରେ ରଖିଥିଲେ ।
 ତାଳକଦାରମାନେ ତାହାକୁ ମହାବଳାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବୋଲି
 ସମ୍ମାନ କରନ୍ତି ।

ଶେଷକଟି ସାହେବ ଅଗାମୀ ମାସରେ ଅଇ ଥରେ
 ଦେହାର ଅଞ୍ଚଳରୁ ଯିବେ, ସିଦ୍ଧତ କ୍ଷେତ୍ରେ ରେଲଓସ୍ଟେସନ ସେ
 ଘରକଟି ବହାଦରବାର ହୋଇଅଛି, ସେ ଘରକଟି ସେ
 ସେହି ସମୟରେ ଘୋର ଦେଇ ଅସିବେ । ଅଗାମୀ
 ତା ୨୨ ରୁଖ ଜାନୁୟାରରେ ଶେଷକଟି କରକତା ଦାମ
 କରବେ ଏକ ତା ୨୧ ରୁଖ ଜାନୁୟାରରେ ଫେରି ଅସିବେ ।

ସହଯୋଗୀ "ବେଙ୍ଗଲ" କହନ୍ତି ସେ ବ୍ୟାଚରନ ରଥସ୍
 ଗୁରୁଲୁଙ୍କର ଅପ୍ପ ପ୍ରତି ଦଣ୍ଡାରେ ୨୮ ପାଉଣ (୨୮୦ ଟଙ୍କା)
 ବା ପ୍ରତି ମିନଟରେ ୧ ସିଲିଂ ୪ ପେନ୍ସ । ଏହି ହୁସାବରେ
 ଲଗଣା କଲେ ରଥସ୍ଵରୁଲୁଙ୍କର ଦୈନିକ ଅପ୍ପ ୨,୨୨୦
 ଟଙ୍କା ମାସିକ ଅପ୍ପ ୨,୨୫,୫୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ବାର୍ଷିକ ଅପ୍ପ
 ୨୫,୫୮,୮୦୦ ଟଙ୍କା !

ପଞ୍ଜାବରେ ସେ ସହ ପ୍ରାଚୀନ ନାରିପୁତ୍ର ଅଛି, ତାହା
 ଲକ୍ଷା କରବା ନିରି ଲକ୍ଷ୍ୟମେଧ ୩୮,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ
 ସୁଧାର କରିଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପ୍ରଦ କାଣି ନକଟରେ ଏକ ଘରରେ ରେଲଗାଡ
 ପାରସନ, ରେଲଓସ୍ଟେ ସମ୍ପ୍ରା ରୂପରେ ଗୋଟିଏ ମହୁଣ
 ତରୁଣ । ମହୁଣ ଗାଡର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ହତଭକ୍ତି ହୋଇ
 ବାଟରେ ଠିଆ ହୋଇଗଲା, ତତ୍ପରଃପାତ୍ର ଗାଡ ଅତି ପଦ୍ମ-
 ଶିବାକୁ ମହୁଣ ବାଟରେ ଛଡ଼ାସା । ତାହାର ପ୍ରକାଶ ଶବ୍ଦ
 ରରେ ଗାଡର ଏମନ୍ତ ଧକ୍କା ବାଜିଲା ସେ ସମୟ ଗାଡର
 ଉକ ରେଲରୁ ଦୂରରେ ପଡ଼ିଗଲା । ମାତ୍ର କୌଣସି ଘେବ
 ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଇଟାଳ ଦେଶର ବନଶାଳ ଖୋକୁ ମାଟି ରୂପରୁ ଏକ
 ପୁସ୍ତକ ସେମାୟ ନଗର ବାହାର ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକ
 ପୁସ୍ତ, ନାଟ୍ୟଶାଳା, ଅମାରଦର ଏକ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରତ-
 ନୁଁ ତହିଁ ରୂପରୁ ବାହାରିଅଛି ।

ଅରଘ୍ୟାଶାଳୁ ହିଁଦଲ ଦ୍ଵୀପକୁ ନିଦାସିତ କରି ଦେବାର
 ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ସେ ଅପଗାର ଅନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ
 କରିଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସହଚ ପ୍ଵାକ୍ତବ୍ୟାମୀ ଏକ ମହତ୍ତବ
 ଫେରୀ ମଧ୍ୟ ସେହି ହିଁଦଲ ଦ୍ଵୀପକୁ ନିଦାସିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଜ ୫୫ ଶ ବନ୍ଦୋହୁ ଦୋଷରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ବାଲିଶ୍ଵର ଉତ୍କଳସ ସାହେବ ଥେ କ ପୁସ୍ତ ପ୍ରକାଶ ମୋ-
 କନମାନେ ଏଠାରେ ନିୟୁତ ହୋଇଥିଲେ ସେ ଘରକଟିପୁ
 ବ୍ୟବସାୟକ ସଂଗ୍ରହ ଅଭିହିତ ମେସର ସ୍ଵରୂପ ପୁସ୍ତକାର ନିୟୁତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ରାଜ୍ଞାତମସରେ ଲେଖାଅଛି ସେ ସେଠା ନାସନେଇ
 ରତର ସଂଗ୍ରହ ରଦୋକାଳରେ ମେମ୍ବ୍ରିକ ସାହେବ ଅନେକ
 ଇଂରଜ ଓ ଦେଶୀୟ ଶାମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତବହାସ ବକ୍ଷିତ କର
 ସକ୍ଵାକ ସମ୍ପର୍କିତ କରିଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ବଥା ।

ତେନୁସେଲର ଅପ୍ପ କି ଏଥିଦେବନ ପଦରେ ଅମ୍-
 ମାନଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରେ ସେକେଟର ଲର୍ଡ ହାଟିଂଟନ ସାହେବ
 ନିୟୁତ ହେବା ବିଷୟ ଶୁଣା ଗାଧିବାର ଘଟ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ
 ଲେଖିଥିଲୁ ମାତ୍ର ସେ ବର୍ମରେ ଗୁରୁତରତରୁ ସାହେବ
 ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ସ୍ଵକ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସେକେଟର ସ୍ଵରୂପ

ଫାଟିଂଂନ ସାହେବ ନିପୁଣ ହେବାର କର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭବ ହିଲ । ଓଭର ଅର ଅମ୍ମାନଙ୍କର ବଳପ୍ର ସେକ୍ଟେ- ଟସ ପଦରେ ନିପୁଣ ହେବାର ବସ୍ତୁ ହୁଏ । ଏ ଜଣେ ପୁରୋଧାନ ସାଧନତରା ଧ୍ୟାବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଦଳକୁ ଭେଦ ଅଟନ୍ତି ।

କଲକତା ହାଇକୋର୍ଟର କର୍ତ୍ତମାନ ଭୌତରେ ମୋହନ ପାଠକ ନାମୀ ଏକ ଖାସ୍ତେକ ସାଧକବିଦ୍ୱାରେ ଅସୀଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ତାକୁ ପ୍ରାପ୍ତପାଠକ ଭେଦିକାରେ ପୁଲିସ ବଳମ୍ବ କରାଯାଇ ନିରୀକରଣ କୋରସ ସାହେବଙ୍କ ଛାଠ- ସାଉକୁ ଅସିପଦ । ତାକୁର ସାହେବ ପଞ୍ଚାଶାରେ କହୁ- ଶୁଲେ ସେ ଅର ଉଲ୍ଲସକମାଣ ବଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲେ ଶା ଘେବର ନିପୁଣ ଜାକନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଘଟଣାଗା । ସାହେବ ମହୋ- ଦପ୍ତ ସହକଥା ପୁଲିସକୁ ମୁରଦ ବସାଇ ଦେଇ କହୁଲେ ସେ ପୁଲିସର ବେଦେଗ୍ରହଣ ନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଳନ କରାଯାଇ ଯାଇ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କବନ ପ୍ରଥ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯା ନିରୀକ ନୁହେ- ଏବଂ ଏହାପରି ସାମାନ୍ୟରୂପ ବଳମ୍ବରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମ- ସ୍ତରେ ଜାନନ କହୁ ହେବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେ । —ଉତ୍ତମ କରୁର ।

କଲକତାରେ ଅର୍ଥୀକ ପ୍ରଗତି ବୃଦ୍ଧିଦିନୀୟ ପ୍ରବେ- ଶିକା ପଦକ୍ଷାରେ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଡ ୩୨୦୦ ଶ ଏବଂ ମାଡ୍ରାସ ପ୍ରଦେଶରେ ଡ ୪୭୮୪ ଶ ପଦକ୍ଷାଅର୍ଥୀ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ମାଣି ଏଲ୍, ଏ ପଞ୍ଚାଶାରେ ବଙ୍ଗ ବଦ୍ୟାଲପୁର ଡ ୧୩୦୦ ଶ ପଞ୍ଚାଶ ଅର୍ଥୀକୁ ମାଡ୍ରାସରେ ବେକଲ ଡ ୨୧୭ ଶ ପଞ୍ଚାଶ ଅର୍ଥୀ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ତାନ ଦେଶର ମେକେଣ୍ଡର ମଦପ୍ର ଦୋକାନ ଓ ଖେଳ- ବରମାନଙ୍କର ଅଧିକାରୀ ପ୍ରତ କ ୩ ନ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ତାଲେକ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଚାର କରାଯା ଚାଲିବ ଅଦେଶ ପ୍ରଦୂର କରାଯିବ । ନାନବନର ସକପ୍ରଚାର ଏହାର ମୁକ୍ତି- ରୂପ ବାବେ ଅଟନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବସ୍ତୁର ତାଲେକର ନିରୀକରଣ କର୍ତ୍ତେ- ର ମରେ ସାହେବ ଅନାମୀ କୁ ନାସରେ କର୍ମ ତ୍ୟାଗ ବସ୍ତୁ ଉକ୍ତ ନିପୁଣ ଓ ତାହାପଦର ଏକତ୍ର ହୋଇଥିବ । ସେମାନଙ୍କର କର୍ମ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଭରଲେ ମଧ୍ୟ ଏକ ନିପୁଣ ଓ ସାଧନାଗୁରୁତ ହେବ ଏବଂ ନିମ୍ନ କର୍ମଗୁରୁକ ମଧ୍ୟରେ ଅବେକେ ରକ୍ଷା ଶର୍ତ୍ତା ପାଠ ବୁଦ୍ଧ କର୍ମ ଅବଶ୍ୟକମତେ ତନାଇ ପାରିବେ । —ପ୍ରସ୍ତାବଟ ମନ କରୁଅ ।

ବସ୍ତୁର ଏକ ଦେଶୀୟ ସମ୍ଭାବନାରେ ଏକ ଉତ୍ପାଦନରେ ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାର ନିକାହ ସମ୍ପର୍କ ବ୍ୟାପାରପଦର ଲେଖା- ଅଛି । ଏହାରେ ପାତ୍ର ଓ ପାଣିର ବସ୍ତୁ କ ୮୦ ଏବଂ ୧୧ ଟ ଅଟଇ । ସେଠାର ଅନ୍ୟ ଏକ ସମ୍ଭାବନା ବୁଦ୍ଧିଯୋଗ୍ୟ ଫିଲ୍ମ ଯାରେ ନିକାହ ବରନ ଘାଟର ହୋଇ- ଥିବାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି । —ଏର୍ଥ ବଦ ଅର ଉତ୍ପାଦନକ କ ଅଟ ।

ଅନେକଦିନ ଏକ ବ୍ୟାବସାୟରେ ଫିଲ୍ମରେ ଫିଲ୍ମର ତାକୁର ଦେଲିକେଟ ସାହେବଙ୍କର ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ର ଦେବ କଲ କରାଯାଇ ଏକ ନିପାୟ ଲେଖାଅଛି । ଦେବିକ୍ ବେଦେବତ କମଳେ ପୋଷାସିମ୍ପନ ହୋଇଲେ ଶାଢ଼ିକାକୁ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚର ଶାନ୍ତକାଳ ବୁଦ୍ଧି ସେବ ଉପସମ ହୋଇଥିବ । ମନାକୃତ ପଦ୍ୟ କ ପର୍ଚ୍ଚର ମୂଲ୍ୟଟି ୩୦୦ କରୁ ଉକ୍ତ ମୋର ପ୍ରେକ୍ଷକ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବ ତାହା ଉପସମରୁ ଜାଣି ଚଳିବକାଳ ସମ୍ପାଦକ ବନ୍ଧୁ ନିକଟକୁ ପଠା ନ ଯାଇ ଯାହା ମାନରେ ସେ ପ୍ରଦ୍ୟ ଅସିପଦ ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ତାକ ବଦେ-

ଘରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦେଲି ସିଦ୍ଧାର ତାକ ବସବ ବର୍ତ୍ତୁପସମାନେ ନିମ୍ନ କରାଅଛନ୍ତି । ବୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ବସିବ ନାହିଁ । —ନିମ୍ନମତା ବିଠିନ ହୋଇ- ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

କୋଲକତାରେ ଲେକ୍ଚର ସେକ୍ସନ ମାଷ୍ଟର ତାକୁ ସହନାଥ ଘୋଷ ହୁନ୍ଦେହୁ ଅଟଇ ନିକଟକୁ ଏକ ବୃତ୍ତାବାର ଓଲ୍ଲସ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ତହିଁର ଓଜନ ସେ ୨୫ ର ଏବଂ ତହିଁରେ ଅର୍ଦ୍ଧେ ଗଲ୍ ନ ସ୍ୱପ୍ନ ଏକ ମନନ ପ୍ରାୟ ମିଶ୍ର ଅଟେ । — କେତେବର୍ଷ ଘଣି ଏହା ବଦୁପଦ ?

ବଦ୍ଧର ପାଲିନେକ୍ସ ମହାସଭା ବନ ହେବା ଭାବରେ ଅମ୍ମାନଙ୍କର ସରଦେଶ୍ୟକ ପକ୍ଷରୁ ସେହି ବଦ୍ଧତା ପାଠ ହୋଇଥିବ ତହିଁରେ ସରଦ ସୈନ୍ୟଙ୍କର ମିଶର ସ୍ୱତ୍ତରେ ଅମାନ ସାହମ ଓ ପକ୍ଷତା ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଥିବାର କର- ଦେଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଅବ୍ୟବାଦ କରୁଥିବାର ଲେଖାଅଛି । — ଅନନ୍ଦର ନିପୁଣ !

କଲକତାରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ମିରାଜିପିଟର ନିର୍ବାଚନପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ତାକୁ ଗୁରୁତର ମହିଳା ପ୍ରଥ ପୋକ୍ସ ଅପିସ ନିମ୍ନ ଉତ୍ତରଣ ଅପସ୍ୟରେ ଡ ୫୦ କା ଅର୍ଥପତ୍ର ହୋଇଗଲା । —ଏକକ ନିମନ୍ତେ ବୁଦ୍ଧିକାଣ୍ଡ ଘଣି ସାଢ଼ିଅଛି !

ସମ୍ପର୍କ କଲକତା ଜିକେଟ ମୁଦରେ ତାକୁ ବଲେଜର ଗ୍ରହମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କୁପ୍ରବର ବଲେଜର ଗ୍ରହମାନଙ୍କର ଜିକେଟ ଖେଳ ହୋଇଥିବ ଖେଳଟି ସାହେବ ଏବଂ ଅପସ- ପର ଲେକ୍ଚର ସାହେବ ବକ ଡେଲ ଦେଶିବାକୁ ଯା- ଥିଲେ । ଉପସ୍ଥେର ଦୁଇ କଲେଜର ଡ୍ରିଫ୍ଟପଲ ସାହେବ- ମାନେ ଗ୍ରହମାନଙ୍କ ମଞ୍ଚରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ତାହା କଲେଜର ପିଲାମାନେ ଶେଷରେ ଜଣିଗହୁଡ଼ ଦେଲୁଅଡ଼ ପିଲାମାନଙ୍କର ଫଟୋଗ୍ରାଫ ନିଅପାଉଥିବ ପଦ ?

କୋଲକତାରେ ଗଡ଼ଗୋରା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ୍ୟ ଶାମାଳି ଯୋବା ବ୍ୟବସାୟ ଅରୁ ବରାଅଛନ୍ତି; ତହିଁରେ ସେଠାରେ ଯୋବାକୁ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ତମରୂପେ ତଳୁଅଛି । ଏଠାରେ ଉଚ୍ଚକଳକ ମାନଙ୍କର ସେ ଗୁମର କହୁଏ ଏ ଦେଶୀୟ ବୁଦ୍ଧିଗର ମେନସାହେମାନେ ସବ ସାମାମାନଙ୍କ ସହକ ବଦାଏ ଏବଂ ସେସୁକମିତି ବୁଦ୍ଧିରେ ମକଦ୍ଦମା ନ ବର ସେମାନଙ୍କର ବସ୍ତୁର ଉପିମାନଙ୍କର ଦୁକ୍ଷୀକ୍ର ପ୍ରବୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି । ତାହା ହେଲେ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷର ସୁବଧା ହେବ । ସୁ, ସ,

କାର୍ଯ୍ୟ ନିରତରେ ଗୋଟିଏ ବୋହାର ତନ୍ତ୍ରଭେଦ ହୋଇଥିବ; ତାହାପାଇଁ ତସମା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବର ବସ୍ତୁପାଇ ଥିବ ସେ ବେବ ଗୁରୁଅଛି । ସେ ତାହାକୁ ଗୋଟିଏ ନାସର ତକା ଅଥବା ତାହା ମୁଖରେ ଘୋଟାଏ ପିକା ଅପରଦେଲେ ଦେଶିବାକୁ ବେନୁ ହେବ ?

ପ୍ରେକ୍ଷକପତ୍ର ।

ଯାଜପୁର ସମ୍ଭାବନାଙ୍କ ପତ୍ର ।
ଗତ ସପ୍ତାହରୁ ଏ ନଗରରେ ଅଗ୍ନି ଉତ୍ପ- ବିଶେଷ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ କୌ- ଶସି ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁହରେ ଅକସ୍ମାତ୍ ଅଗ୍ନି ଲାଗିବାର ଶୁଣା ଯାଉଥିଲ ଓ ଏ ପ୍ରକାର ଘଟଣା ଦଦ- ସରେ ବେଉଁ ଥିବାରୁ କାହାରି ଭିକ୍ଷ ବିଶେଷ ସଜି ଦୋଲ ନାହିଁ କେବଳ ଏ ନଗର ନିକଟସ୍ଥ

ମଣିନାଥପୁର ଗ୍ରାମରେ ଏକ ଗଉଡ଼ ଗୁହରେ ଗୁରୁ ସମୟେ ଅଗ୍ନି ଲାଗିବାରୁ ଛାହାର ସମସ୍ତ ଗୁହ ଦୁବ୍ୟାଦି ସହଜ ହର୍ମାହୁର ହୋଇଅଛି ଓ ଏକଗୋଟା ଗର୍ଭଣୀ ଗୋରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଗତ ସଂତାନୁ ଦଳ ଏ ନଗରର ନିକାସୀ ହୁଦ୍ରେଲେକମାନେ ଗୁନାହାସ କରୁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହକର ଏ ନଗରସ୍ଥିତ ବିଶ୍ୱାଳ ଶ୍ରୀ ଅଶ- ଶ୍ରୁଲେଖର ମହାଦେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଚିତ୍ତ ଦୋମ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଲୋକନ କରୁଲ ଦେଇ ଥିବାରୁ ସେହି ହବସ ଅବଧ ଅଗ୍ନି ଉତ୍ପ ନିକରଣ ହୋଇ ଅଛି । ଏ ନଗରରେ କର୍ତ୍ତମାନ କୌଶସି ବେ- ଗର ବିଶେଷ ପ୍ରାତୁର୍ଭବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ମେଫ୍- ସଲ ପ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଓଲ୍ଲତା ଭେଗ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ । କର୍ତ୍ତମାନ ଏ ନଗର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହାଟମାନଙ୍କରେ ମୋଟ ୧ ଗୁରୁଲ ଟ ୧୧ ସେ ୩୨ ର ହୁସବ ଓ କଲରରେ ମୋଟ ସେ ୨୭ ଓ ସରୁ ସେ ୨୪ ର ହୁସବ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଅମ୍ମାନଙ୍କ ଡେ- ପୁଟା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀସ୍ତ୍ରୁ ବାବୁ ବକ୍ଷାମଚନ୍ଦ୍ର ଗୁରୁପ୍ୟା ମୋଫସଲ ଗମ୍ଭ ଉପଲକ୍ଷରେ ଅନତି ଭରଫକୁ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଗୋପାଳପୁର ମୁକାମରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସବ୍ଡିଭିଜନର ଡେପୁଟି ମଜି- ଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀପଦ ତତ୍ତ୍ୱ ଚଳୁଥିବାର ବାକ୍ସିଆଙ୍କ ସହକ କର୍ମାସି ବାବୁଙ୍କର ବେଟ ହୋଇଥିଲ । ଏ ନଗର ନିକାସୀ ଜଣେ ଦୋକାନୀ ଗୁହରୁ ତଳର ମାସ ଛା ୭ ଶିଖ ଶିଖରେ କପଡ଼ା ଓଗେର ଅନାଳ ଟ ୧୫୦୦ କା ମୂଲ୍ୟର ଜନ- ସାହୁ ଚୋରା ଦେବାରେ ପୁଲିସ ଅନୁସନ୍ଧନ- ଦ୍ୱାରା ଉପର ଉକ୍ତ ସମୁଦାୟ ମାଲ ମୁଦେଲର ପ୍ରତିବାସୀ ଏକ ଦୋକାନୀ ଗୁହରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେ- ବାରୁ ପୁଲିସ ଗୁଲିଗମତେ ଉକ୍ତ ଦୋକାନୀ ଏକ- ଦର୍ଶି କାଗୁବାସ ଦଶାଜ୍ଞା ଲିଭୁଅଛି । ୧୮୮୮/୮

ମାନବର ଶ୍ରୀପୁକ୍ତ ଉଲ୍ଲକାପିକା ସମ୍ଭାବକ ମହାସପ୍ତ ସମାପେକ୍ଷ ।
ମହାସପ୍ତ ।

ଶିକା ବରୁଣ କର୍ମରୂପମାନେ ଗତ ଉଲ୍ଲ- କାପିକାରୁ ଶ୍ଳୀ ବାଳକା ପଠନ ବିଷୟ ପାଠ କର ଯାଗା । ଉପଦେଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଅମ୍ ଏଠା ପୁଲିସମୁଦ୍ ସବ୍ ଇନଷ୍ପେକ୍ଟର ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ଇଃ ପଣ୍ଡିତ ସମକ୍ଷ ବକ୍ଷାଗୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାଢନେଷ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି

ଓ ଯାଗା ଯାଇ ବଳିକାପଠନ ବିଷୟ ବଳିକା-
ଦ୍ଵାରା ଲେକନାମକ ବୃତ୍ତୀର ଦେଉଅଛନ୍ତି ଓ
ଅମ୍ଭ ଏ ଅଞ୍ଚଳ ଓରଡ଼ ଓ ସାରଓରଡ଼ ସିଙ୍ଗ-
ରମା ବଜ୍ରପାରି ଝରଅ କରିକୋ ଗଠ ମଙ୍ଗଳ-
କାର ତା ୧୨ ଋଷ ପ୍ରାୟକାଳ ଘ ୨ ଶା ସମ-
ୟେ ଅସି ଏଠା ଉଦ୍‌ଲୋକ ଅନାଥବନ୍ଧୁ
ମର୍ଦ୍ଦବୟ ଓ କୁଷ୍ଠଚରଣ ପଞ୍ଜନାୟକ କୋଠକ-
ରଣ ଓ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମଙ୍ଗଳକ ଦଳବେଦେବ
ସର୍ବବଳାର ଓ ଅଭୟଚରଣ ପଞ୍ଜନାୟକ ଓ
ଅନେକ ପ୍ରକାମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ସବୁ ଜନଶ୍ରେଣୀରେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପଞ୍ଜନାୟକ ଓ
ଈଶ ପଣ୍ଡିତ ରାମକୃଷ୍ଣ ଭଞ୍ଜାଚାର୍ଯ୍ୟ ଏ ଦୁଇଜଣ
ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଏକ ବଳିକାଦ୍ଵାରା ବୃତ୍ତୀର
ଦେଲେ ଯେ ସେମାନେ ସଦାନୁଭୂତ ହୋଇ
ଗଠା ଧନ୍ୟବାଦ କଲେ ଓ ଶୁଣିବାକୁ ବଡ଼
କୋମଳ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଦିନ ଜନଜଣ
ବାଳିକା ଅମ୍ଭ ସୁଲରେ ନାମ ଲେଖାଇ ଅଛନ୍ତି
ଅମ୍ଭେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା
କରୁଅଛୁ ଯେ ଦୁଇ ମାସରେ ତିନି ମାସରେ
ଅରେ, ସୁଲ ଓ ପାଠଶାଳାକୁ ପରଦର୍ଶନ
କରି ଯିବେ ।

ଭବ୍ୟାୟ ବସନ୍ତ
୧୮୯୮୮୮ ଲାଲ ପଲ୍ଲୀରତରଣ ରାୟ
ଓରଡ଼ ସୁଲ ମାଷ୍ଟର ।

ମହାଶୟ !
ସବୁସାଧାରଣ ଉପକାରକନକ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ
କେତେକ ପଂକ୍ତି ଅପଣଙ୍କ ଜଗଦ୍‌ଶୁଖାତ ଉଚ୍ଚ
ଲିପାପିକାର ପାଠ୍ୟ କେଶରେ ସ୍ଥାନଦାନ
କରି ଅପଣ ବା ଅପଣଙ୍କ ପାଠକବର୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ
କେହି ମଦ୍ୟାୟ ସନ୍ଦେହ ବିମୋଚନ କରି ଚାରି
ବାଧିତ ଜଣାଇବା ଦେବେ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ଯତ୍ନଲୟରେ ମୁଦ୍ରିତ
ହୋଇ ଥିବା ଉତ୍କଳପଞ୍ଜିକାରେ ଗଠ ପ୍ରଥମ-
ସ୍କୁମୀ ନବମାୟକୁ ରବିକାର ଦେବାର ଉଦ୍ଦେ-
ଶିତ ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ମତ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚଳିତ
ହୋଇ ଯାଇଅଛି କିନ୍ତୁ ଅମ୍ଭ ମତରେ ଏ ଦିନ
ନ ହୋଇ ତାହାର ପୁସ୍ତକ ଶନିବାର ଦେବାର
ଉଚିତ କାରଣ—

ପ୍ରମାଣ—

ସୁଭିସାରସଂଗ୍ରହେ ଯଥା—

ଉତ୍କଳଦେଶେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ରସ୍ୟ ଶୁକା ବନା-
ପକାଦତଃ କୁଞ୍ଜନ୍ତି, ଦେଶାନୁରମି ନାସ୍ତି, ଅର୍ଶ
ବଚନମି ନାସ୍ତି, ଶୈରୁଷ ବଚନଂ ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନାଦ୍ୟଦ୍ୟଃ କ୍ଷୟରତଃ ପ୍ରଥମାଞ୍ଜନା ।
ତତ୍ ପୂର୍ବାହ୍ନଃ କାର୍ଯ୍ୟଃ ବନାତେପୁନଃକାସରେ ।
ତଥାତ ଉତ୍କଳଦ୍ୟବ୍ୟବସ୍ଥାୟଂ ନିଗମଃ ।
କୃଷ୍ଣପଣେ ଯଜ୍ଞମା ସତ୍ କୃଷ୍ଣପଣେ ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ।
ପୂର୍ବଦତ୍ତା ରୁ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟା ପରଦତ୍ତା ନ ବସ୍ୟ ତ ।

ବ୍ୟବସ୍ଥାକଲ୍ପମେ ।

ଶନିପୁରସ୍ୟ ବାରେଣ ତପିକାଳୀରବସ୍ୟ ତ ।
କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନା ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣୋ ପୁଣ୍ୟାୟୁଷ୍ୟତର ସୁତଃ ।

ବ୍ୟବସ୍ଥାଶୁଦ୍ଧେ ।

ଅର୍ଦ୍ଧବ୍ରହ୍ମପାଞ୍ଚମ୍ୟା ଯାସ୍ତମେଧତଃ ଲରେତ ।

ଅସ୍ତଦେଶୀୟ ଜ୍ୟୋତିଷବର୍ଗ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ବାକ୍ୟରେ ନିର୍ଭର ରଖନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତାହା କୌ-
ଣସି ପୁସ୍ତକୋକ୍ତ ହେଲ ପରି ବୋଧ ହେଉ
ନାହିଁ ତାହାର କାରଣ ଶ୍ଳୋକଟରୁ ଜ୍ଞାତ ହେବେ ।

ତୋଳଯାତ୍ରା ସନନ୍ତତା ପୁଣ୍ୟା ତ ପ୍ରଥମାଞ୍ଜନା ।
ଦେବଦାନ୍ତତୁରାନ୍ତଃ ଶତେତେ ରତୟାତପ ।

ଉଦୟ ଅଥ ପ୍ରାୟଃକାଳକୁ ନ ବୃତ୍ତୀର
ମଧ୍ୟାହ୍ନକୁ ବୃତ୍ତୀର ଥିବାର ଜଣା ଯାଉଅଛି ।

ପ୍ରମାଣଂ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ତାଗବତ ଅଷ୍ଟମସ୍କନ୍ଧେ

ଭାଷା ।

ଅକାଶେ ରହେ ବିକବଳ । ବାମନ ରତରୁ ବାହାର ।

ବାମନଙ୍କର ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଜନ୍ମ ଦେବାର

ପ୍ରମାଣଂ ଯଥା—

ହରହରୋ ତ ତଥା ଦର୍ଶା ସହୋ ତ ପ୍ରହରହସ୍ୟଂ ।
ସାୟଂକାଳେ ନୃସିଂହଂ ତ ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ସମବାମନୋ ।

ଇତି ସୁ ଭିଷାଗ୍ନିକାରେ ।

୨୧୮୮୮୮ ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ଦାସ ।
ଏକଃଂ ହେତପଣ୍ଡିତ ଅରୁଅ ସୁଲ ।

ବିକ୍ଳାପନ ।

ଉତ୍କଳ ନୂତନପଞ୍ଜିକା ।

ସନ ୧୯୦୧୧୧ ସାଲର ଉତ୍କଳପଞ୍ଜିକା
ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନ-
ଲୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ
ଟ ୦ ୫ ମୋଫସଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କ
ମାସୁଲ ଟ ୦ / ଅଧିକା ପଡ଼ିବ ।

ଏଥର ପଞ୍ଜିକାରେ ଏହି ନଗର ନିବାସୀ
ପାଣ୍ଡୁସାହୁର ଖୋଦିତ ଖଣ୍ଡିଏ ରଥଯାତ୍ରାର ଛବି
ଦିଆ ଯାଇଅଛି ।

୧୮୯୮୮୮ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ
ସେକେଟସୀ
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ

ଅମ୍ଭର ଡୋସ୍ତ ବକାର ଦେବନରେ ଶାନ୍ତପ୍ରକାର
ତତ୍ତ୍ଵବୋଧାଶାସ୍ତ୍ରସ୍ଵର ଦାକାର ଏବଂ ବସନ୍ତ ସୁତା ଓ

ରେସନ ଲୁଗା ଲଣ୍ଠିଂ ଛଟର ଦୁଇଇ ଏବଂ କଲଗ ରେପର
ଇତ୍ୟାଦି ସୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଗ୍ରାହକ-
ମାନେ ପସନ୍ଦା କରି ଦେଖିଲେ ସନ୍ତୋଷ ହେବେ । ଏପରି
ବାଇବାଗଳ ଏବଂ ସୁଲର ପ୍ରବ୍ୟମାନ ଚଳଇଣିତ ମୂଲ୍ୟରେ
ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଯଥା:

ବାଇବାଗଳ	୧୪ ପରି	୧ ରମ	ଟ ୩
	୧୫ ପରି		ଟ ୩୮
	୧୬ ପରି		ଟ ୨୫

କଞ୍ଚୁଶୀଳୀ ଲେକେଣ୍ଡର ଓଷାଟର ୧୧ ଟ ୫ ୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦
ଓଇକଲମ କଞ୍ଚୁଶୀଳୀ ୧୧ ଟ ୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦
ମେସେଅପଲ ୧୧ ଟ ୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦
ଶ୍ରୀ ଅରତକସର ବର

ଲଖବିକା ।

ମହାଶୟ ତରୁତ ଅଗ୍ରଣିତ ବ୍ରୈତ୍ୟାବର ସ୍ଵସୁସ୍ଵର
ଠାରୁ ପାଶ୍ରବମାନଙ୍କର ହସ୍ତିନାଭମନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରଳ
ପଦ୍ୟରେ ଦେଉପ୍ରକାର ସମ୍ଭରେ ଦେଇ ଶୁଦ୍ଧରେ ସମସ୍ତ
ମୂଲ୍ୟ ଶ ୧ ଶୁକ୍ ୫ ୦ ୫ ମୋଫସଲ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ
ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ତାଙ୍କମାସୁଲ ପଡ଼ିବ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ
ସହାୟତାରେ ଓ କଟକ ଅଲମତର ବକାରସ୍ତ ଅମ୍ଭ
ସ୍ଵସ୍ଵକାୟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ଅଲମତରବକାରୀ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ
କଟକ }

ମାଉରର ଶୁକ୍ରବୃତ୍ତି ଏବଂ ମଧ୍ୟମଣ୍ଡଳୀର
ସୁଲମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ସୁସୁକ
ଏବଂ ଅନାମନ୍ୟ ସୁସୁକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ
କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନଲୟରେ ସୁସୁକାୟରେ ବିକ୍ରୟ-
ର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ସହଜ ସୁସୁକର
ଭାଲିକା ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ବିନା
ମୂଲ୍ୟରେ ବିତରଣ ହେଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ
ସେକେଟସୀ ।

ଅଗଠାରୁ ଅମ୍ଭର ଉତ୍କଳଗଣାର ସବୁସାଧାରଣକରଣ
୧୧ ରମ ଟ ୦ ୫ ୦ ୫ ଏବଂ ୨ ପ୍ରକାର ଟ ୦ ୫ ୦ ୫ ଅର ଉତ୍ତୟସର
ସମ୍ଭବତ କଳ୍ପ ଟ ୧ ୧୦ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେବ ।
ଶ୍ରୀ ନିମାଉକସର ରାୟଗୁରୁ
୧୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦ ସବୁସାଧାରଣକରଣ କର୍ତ୍ତା ଓ
ସଂଗୋଧନକାଂସ ।

ଶଶାଙ୍କକରଣ ରସ ।

ଏ ବସ୍ତୁବାଦ୍ୟ ବାଦ୍ୟୋଷ୍ଠ, ଉପତଂଶ ଅର୍ଥାତ୍ ଗରମୀ
ଓ ପରଶାମୂଳ ଅସେଦ୍ୟ କୁଅଇ । ମା ୨ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫
କୁମୁଦାକର ବଟିକା ।
ଏଥରେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରଦତ୍ତ ଓ ଉତ୍କଳଦେବ ବିକ୍ରୟ ବର
ହୁଅଇ । ମା ୨ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫ ୫

ନୂତନ ଶିକ୍ଷକ ବନ୍ଧନା ।

ଅନୁମାନ ବିଶେଷରେ ସେବନ କଲେ ଅଠ ପ୍ରହାର ଶିଳ୍ପ
ଭଲ ହୁଅଇ । ୧୫ ମାତ୍ରାକୁ ଟ ୧୯ ଲା ।

ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷକ ବନ୍ଧନା ।

ଅପରାଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ସୁବିଧା ଲାଭ । ଅନୁମାନ-
ବିଶେଷରେ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଶାନ୍ତି ହୁଅଇ । ୫ ମାତ୍ରାକୁ ଟ ୧୯ ଲା

କର୍ମଚରୀମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧନା ।

ଏ ବନ୍ଧନାଦ୍ୱାରା ଅନୁମାନ ଅର୍ଥ ବଣ ବର୍ଷକୁ ନୂନ ସୁବି-
ଧାନ ଲାଭ ହୁଅଇ । ୫ ମାତ୍ରାକୁ ଟ ୧୯ ଲା ।

ଏ ସବୁ ଅର୍ଥ ମେତ୍ର ପ୍ରକାର ଲୋକର ଉଚ୍ଚତମ ଲାଭ
ଅର୍ଥ ଲାଭରେ ପ୍ରାପ୍ୟ । ଶ୍ରାବଣମାନେ ଲାଭ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧ
ସମୟରେ ସେବକ ବ୍ୟୟନ ଲାଭି ପାରନ୍ତେ ।

୧୫ ମାତ୍ରାକୁ } ଶ୍ରୀ ସମାଜ, ବେବର୍ଷ ପାଠାଳୟ ।
କଟକ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିନୋନା ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ୍ ।

ଏହା କୁରୁମ୍ବେଶରେ ବୁକ୍‌ସାଲର ସର୍ବବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚତମ
ଲାଭ୍ୟ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର । କଲିକତାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ଇଲିଷ୍ଟ୍ରେଟେଡ୍ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟ ଲାଭ୍ୟାଳୟରେ ବନ୍ଧନା ହୁଅଇ ।

କଲିକତା ବୋଧାଳୟର ଦାର୍ଶନିକ ପ୍ରକାଶକଗଣଙ୍କ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ପଦ୍ମପତ୍ର ପତ୍ରରେ ମିଳିପାରେ ଯଥା,—
ଭାବନାମୂଳ ସହିତ ଅଭିପ୍ରାୟ ଚିନ୍ତନ । ଅଭିପ୍ରାୟକୁ
ଟ ୧୯ ଲା । ୧୭ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଟ ୨୦ ମୂଲ୍ୟ ନିୟତ ।

ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ ।

କା ଥି କା ଦେ ଗା

ବା

ସ ଦ୍ୱା ବ ଳ ।

ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ ଉପରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ
ପ୍ରଦାନ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫ ଅଠପଣା ମାତ୍ର । ମସଲୁକ
ଭାବନାମୂଳ ଟ ୧୯ ।

NOTICE.

Wanted a Second Master for the
Govt. Aided Peary Mohan Academy,
Cuttack. Salary Rs. 35 a month.

None need apply who has not passed
the First Examination in Arts.
Candidates are requested to send
in their applications with copies of
testimonials to the undersigned.

Cuttack, } Bhooban Mohan Acharjya
12-12-82. } Secretary.

NOTICE.

A fresh assortment of illustrated
Books, Cards, and Pictures including
Children's Picture and other books,
has just been received from London,
and is exposed for sale at the Mission
Book Room.

N. B. The Book Room is open each day
Sundays excepted, from 7 to 10 o'clock A. M.
and from 4 to 7 P. M.

Cuttack, Dec. 14th. 1882.

ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୭ ଗ

ସଂ ୫୧ ଖ

ପା ୩୦ ରୁକ୍ମାପୁର ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ୧୮୮୨ ମସିହା । ମୁ। ଚୌଷ ଚ ୧୭ ନ ସଂ ୧୨୧୦ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷା
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ତ୍ରାକମାସିକ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

କଳକ୍ରତ୍ତାର ମହାଶକ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, କୃଷି ବାହା-
 ଦୁର ଶେଷ ଲକ୍ଷ ସାଦେବ, ତାଙ୍କର ମେମ ଓ
 ହିଅମ ନିକ୍ଷ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଇଂରାଜ
 ସାହେବ ଓ ମେମ ଓ ଦେଶୀୟ ଉଦ୍‌ଭୋଗମା-
 ନଙ୍କ ଗଣତା ୧୫ ରୁଖ ଶୁକ୍ରବାର ବିନ ନିମ-
 ହଣ ହସ୍ତ ଭୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏ ଉଦ୍‌ପଲ-
 କରେ 'ସତ୍ୟ ଅଦର୍ଶ' ନାମକ ଗାଳ୍ପିକାବ୍ୟର
 ଅଭିନୟ ହୋଇଥିଲା । ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟଙ୍କ ମେମ
 ଓ ହିଅ ଜନାନା ମଦଲକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ
 ପୁସ୍ତକାଳୟ ସଂଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିଲେ ଅପ୍ରେମାନେ
 ଏ ସବୁ ଆମୋଦର ନିତାନ୍ତ ପସପାତ ଏଭଳି
 ସେତେ ଇଂରାଜ ଓ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ସଭାକ ଜନ୍ମେ ଦେଶର ଲେଖେ ମଙ୍ଗଳ ।

ଅନ୍ୟକାର ଅଭିଭକ୍ତି ପତ୍ରିକାରେ ପାଠକ-
 ମାନେ ନିରୁଦ୍‌ସିପାଲକ୍ଷୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଗୋଟିଏ
 ନୂତନ ପ୍ରକାର ମୋକଦ୍‌ମାର ସମାପ୍ତର ଦେ-
 ଶିବେ । ଗତ ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଏଠା ମିତ୍ତ-
 ନିସିପାଲକ୍ଷୀର ଗୁରୁତ୍‌ ଚେଅରମାନ ମାନସ୍ତ୍ରୀ
 ସାହେବ ଯେଉଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଥିଲେ ଏବଂ
 ପହିର ବୃତ୍ତିକୁ ଉକ୍ତ ମାସ ତା ୮ ରୁଖ ଉତ୍କଳ-
 ଆସିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏହି ମୋ-
 କଦମା ଚହିରୁ ଉତ୍କଳ ଦୋଇଥିଲା । ମୋକ-
 ଦମା ବିବୃତ୍ତିଧାନରେ ଥିବାରୁ ଚହି ସମ୍ପର୍କରେ
 ବିଷ୍ଣୁ ବକ୍ରବ୍ୟ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ରହସ୍ୟ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ପାଠ-

କମାନଙ୍କୁ ଅବକାଶ ମତେ ଜଣାଇବାର ଲକ୍ଷା
 ରହିଲା ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଗବର୍ଣ୍ଣର ମହାମାନା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗ୍ରାଫ୍
 ଡାକ୍ ସାହେବ ଆଗାମୀ ଫେବୃଏରୀ ମାସ ଆର-
 ମ୍ଭରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ବୁଢ଼ି-
 ପୁର ନଗରଠାରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଗଜା ଓ
 ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ଶେନି ଏକ ଦର୍ବାର
 କରୁହୋଇ ବୁଢ଼ିପୁରଠାରେ ଏପରି ଦର୍ବାର ବ-
 ହୁତ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ
 ଅନେକ ଗଜା ଓ ସମ୍ପାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସମାଗ-
 ମରେ ସେ ନଗରରେ ଗୁଣ୍ଡା ସମାଗୋଦ ଦେବ ।
 ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ସମସ୍ତ ବଡ଼
 ଲାଭଜନକ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା । ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ବୁଢ଼ିପୁରଠାରୁ ମଞ୍ଜୁଷା ଗଡ଼କୁ ବଳେ
 କରବେ ଏବଂ ସେଠାରେ ମହେନ୍ଦ୍ର ପର୍ବତ ଦ-
 ଶିନ କର ପାରୁଲ ଶେମଣ୍ଡି ଓ ସିକାକୋଲ
 ନଗର ଦେଖି ସମସ୍ତ ପକ୍ଷରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜକୁ
 ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରବେ ।

ଅପ୍ରେମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁ ଯେ
 ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଜଣେ ସୁସଭ୍ୟ ଜମିଦାର ଶ୍ରୀ
 ମଞ୍ଜୁଷା ଗଜା ସି, ଆଇ, ଇ, କର ଭିନପୁଡ଼
 ଗୁରୁତ୍‌ବର୍ଷର ନାନାପ୍ରାଣ ଦେଶିବାକୁ ଯାବା
 କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଜନ ସହର ଲେଖୁ
 ଅହି ସେ ସ୍ୱଜକୁମାରମାନେ ନାନାନଗର ସନ-

ଶିନ କର ଏ ନଗରକୁ ଆଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏଠାରେ ପହୁଞ୍ଚିବାର ସମ୍ଭାବ ଅଛି ।
 ସେମାନେ ଯେଉଁ ନଗରମାନ ଦେଖି ଆସିଅ-
 ଛନ୍ତି ଚହିର ବୃତ୍ତିକୁ ଅଭିଭକ୍ତି ପତ୍ରିକାରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହେଲ ଚହିରୁ ପାଠକମାନେ ସହ-
 ଶେଷ ଜାଣି ପାରବେ । ଦେଶ ଭ୍ରମଣ ବିକ୍ଷାର
 ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ଦେଉଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଗଜା-
 ମାନେ ଏହି ଗୁଡ଼ିରେ ଆପଣା ସମ୍ମାନମାନଙ୍କୁ
 ସୁସଭ୍ୟ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ କେତେ
 ମଙ୍ଗଳ ଦେବ ଅପ୍ରେମାନେ ସହଜରେ ବର୍ଣ୍ଣନା
 କରି ନ ପାରୁ ।

ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଉଦ୍‌ଭବ ଆଉ ଗୋଟିଏ
 ବାଟି ଫିଟିଅଛି । ପଞ୍ଚାବର ଜଣେ ଅଗ୍ରଣ୍ୟ
 ଇଞ୍ଜିନୀୟର ଲାଲୁ ଗଜାପ୍ରସାଦ ଏଥିର ସୁସପାତ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାରେ ପାରଦର୍ଶିତା
 ଲାଭ କରିବାକୁ ବଡ଼ ଇଚ୍ଛୁକ ହୋଇ ସେ
 ପଞ୍ଜାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ କ
 ତାହାକୁ ଦୂରବର୍ଷର କୁଟୀ ଦିଆ ଗଲେ ସେ
 ବଲ୍ଲଭକୁ ଯାଇ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାରେ ପଥୋପତ
 ବହୁଦର୍ଶିତା ଲାଭ କର ଅସିବେ । ପଞ୍ଜାବ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ତାହାଙ୍କ ଆବେଦନ ଇତ୍ତିଆ ଗବ-
 ଶିମେଣ୍ଡକୁ ପଠାଇଲେ ଏବଂ ମହାତ୍ମା ଲର୍ଡ
 ଯତ୍ନ କ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ମଙ୍ଗଳସାଧନ
 କରିବା ସାହାଯ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ବୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି
 ଏହି ଆବେଦନରେ ପ୍ରୀତ ହୋଇ ତାହା ମଞ୍ଜୁ-

କରବା କାରଣ ବଳଭର ସେକେଟସ୍କୁ ଅନୁ-
 ଶ୍ରେୟ କଲେ ଏବଂ ଅନୁଶ୍ରେୟ ପଦରେ ଲେ-
 ଶିଲେ ଯେ ଦେଖାୟ ଇତିମାୟୁରକ କଳ୍ପନା
 ଶକ୍ତି ଆଦୌ ନାହିଁ ସେମାନେ ସାମାନ୍ୟ ବଞ୍ଚିଲା
 ଦୋଠି ରତ୍ୟାଦି ସାହା ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଇହିଁରୁ
 ଅଧିକ ବଞ୍ଚି କଳ୍ପନା କର ନ ଯାଉନ୍ତି ଅଲକ୍ଷ୍ୟ
 ଏମାନେ ବଳଭରୁ ସାର ଉତ୍କଳ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ମାନ ଦେଖି ଆସିଲେ ଏହାଙ୍କର କଳ୍ପନା ଶକ୍ତି
 ବୁଦ୍ଧି ଦେବ ଓ ଇତ୍ୟାଦି ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟର
 ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବ । ବଳଭର ସେକେ-
 ଟସ୍କ ଲଳା ସାଦେବକ ଆବେଦନ ମଞ୍ଜୁର କର
 ଇହିଁ ସଙ୍ଗେ ଆଦେଶ ପଠାଇଅଛନ୍ତି କି ପସ୍ୟା
 ସ୍ୱରୂପ ଅଗାମୀ ବ ୩ ଶର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିବର୍ଷ
 ଭାରତବର୍ଷରୁ ଦୁଇ ଜଣ ଏ ପ୍ରକାର କର୍ମଗୁଣ
 କି ସାହାଙ୍କ ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ଶିକ୍ଷା କର-
 ବାର ସହ ଅଛି ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଳଭରକୁ
 ଠାଇବେ । ଏମାନେ ଯେଉଁ ଦୁଇବର୍ଷ ବଳ-
 ଭରରେ ରହିବେ ଅପଣା ଶ୍ରେଣୀର ପୁଣି ବେଳନ
 ପାଇବେ ଏବଂ ଉପସନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ଯିବା
 ଆସିବାର ବାଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦିଆ ଯିବ । ଏମାନେ
 ବଳଭରରେ ପଞ୍ଚୁଣୀ ଶଶି କୁମରହଲ କଲେ-
 ଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିବେ ଏବଂ ଯେଉଁ
 ଠାରେ ବୃଦ୍ଧ ଶିକ୍ଷକାର୍ଯ୍ୟମାନ ନିର୍ମାଣ ହେଉ
 ଥିବ ସେଠାରୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇ ଉପସନ୍ତ ଶିକ୍ଷା
 ଲାଭ କରିବେ । ଏମାନେ ବଳଭରରେ ରହି
 ଯେ ପ୍ରକାରେ ଭଲ ଶିକ୍ଷା କରିବେ ଏବଂ ଅନୁ-
 ପସ୍ତିତ କାଳରେ ଏମାନଙ୍କ ପରିବାରବର୍ଗର
 ଯେପରି କୌଣସି କ୍ଳେଶ ନ ହେବ ଇହିଁର
 ଉତ୍ତମ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଦେଖାୟ ଇତିମାୟୁରମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦ୍ୟା-
 ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ୟା ପ୍ରଦାନ
 କରିବା କାରଣ ଅନୁମୋଦନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
 ଠାରେ ବିଶେଷ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅଛୁ
 ଏବଂ ଅଗା କରୁଁ ଯେ ଦେଖାୟ ଲୋକମାନେ
 ଏଥିର ଉପସନ୍ତ ସମ ଲାଭ କରିବାକୁ ଭଲ-
 ମାତ୍ର ବଳମ, କରିବେ ନାହିଁ ।

ଖେଜୁର ରସର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ପ୍ରଚଳିତ ଅବକାଶ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ
 ପୂର୍ବକ ଅତି ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଆଇନର ପାଣ୍ଡ-
 ଲିପି ବଞ୍ଚିଲା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାନରେ

ଅଛି । ଅନୁମୋଦନ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ
 ଅବକାଶ ଦେଲୁଁ ଯେ ନୂତନ ଆଇନରେ
 ଖେଜୁରରସ ଓ ଭାତ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ନ-
 ଦ ରହୁ ନାହିଁ । ଖେଜୁର ରସର କାରବାର
 ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ହୁଅଇ ନାହିଁ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ
 ବଙ୍ଗଳାରେ ଖେଜୁରରସ ଗୋଟିଏ ଉପାଦେୟ
 ପଦାର୍ଥ ଶାଢ଼ିକାଳରେ ସକାଳବେଳେ ଏହା
 ଭାର୍ତ ହୋଇ ବଜାରରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ ।
 ଟାଣଗର ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ସୁସ୍ୱାଦୁ ଏବଂ
 ମାଦକପାନ ଥାଏ । ସେହି ଅବସ୍ଥାରେ ଅନେକ
 ଲୋକ ଏହାକୁ ପାନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ବଡ଼
 ପୁଷ୍ଟିକର ହୁଅଇ । ଏହି ଖେଜୁର ରସରୁ ଭାତ
 ହୁଅଇ ବୋଲି ବ୍ୟବସ୍ଥାକାରମାନେ ଭଟକା
 ଖେଜୁର ରସକୁ ସୁଦା ଭାତ ପ୍ରାୟ ଅବକାଶ
 ଆଇନର ବ୍ୟୟ ଅଧୀନରେ ଆଣୁଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଜଣେ ଦେଖାୟ ସଭ୍ୟ
 ମାନ୍ୟବର କୃଷ୍ଣଦାସ ପାଲ ଭଟକା ଖେଜୁରରସ-
 କୁ ଭାତରୂପ୍ୟ ନିୟମାଧୀନ କରିବା ବିଷୟରେ
 ଅନେକ ଭର୍ତ୍ତି ବିଭର୍ତ୍ତି କରିଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କୁ-
 ରକ୍ଷା ସାଧନାର ଦେଖାଇଲେ ଯେ ଭଟକା
 ଖେଜୁରରସରେ ମାଦକତ୍ୱ ନାହିଁ ଏବଂ ଇହିଁର
 ବ୍ୟବହାର ପ୍ରତି ବସୁକ୍ଷେପ କରିବା ଅନାୟ ।
 ଅବକାଶ ଆଇନ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରତି ଏକା
 ଖଟବ କିନ୍ତୁ ଭଟକା ଖେଜୁରରସ କାହା ନୁହେ
 ଓ ଯେମନ୍ତ ଖେଜୁରରସ ବଞ୍ଚିକାଳ ଖରରେ
 ରହିଲେ ଭାତ ପାଲଟି ଯାଇଁ ମାଦକତ୍ୱ ଜାତି
 କରଇ ସେପରି ଆଖି ଦୋରୁଅ, ନିତିଅଜଳ,
 ଭରକୁଳଜଳ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ବଞ୍ଚିକାଳ ଖରରେ
 ରଖି ଦେଲେ ଇହିଁରେ ମାଦକତ୍ୱ ଜନ୍ମଇ
 ଏହା ବୋଲି କେହି ଆଖି ନଡ଼ିଆ ପ୍ରଭୃତିକୁ
 ଅବକାଶ ଆଇନ ଅନୁଗତ କରିବ ନାହିଁ ।
 ସେ ଅତ୍ତର କହିଲେ ଯେ ଏହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ
 ମହୁଲପ୍ରତି ଟାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସ୍ତାନୀୟ ଗ-
 ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ଉପରଲେ-
 ଶିତ କାରଣରୁ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ଭାବ୍ୟ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ । ଅନ୍ୟ ଦେଖାୟ ସଭ୍ୟ-
 ମାନେ ଏହିପରି ଘୋଷକତା କଲେ ମାତ୍ର
 ଇଂରାଜ ସଭ୍ୟମାନେ ଇହିଁର ପ୍ରତିବାଦ କଲେ
 ଏବଂ ତୁଖର ବିଷୟ ଯେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠାଟ
 ଟାମସନ ସାଦେବ ସୁଦା ଉକ୍ତି ସୂକ୍ତିମାନ
 ଦେଖିଲେ ନାହିଁ । ସେ କହିଲେ କି ଅଳ୍ପ
 ପରମାଣ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ସହାଧିକ ବଜ୍ର
 ଆଦାୟ କରିବା ଅବକାଶ ନିୟମର ସାରମର୍ମ

ଅଟଇ ଏବଂ ଖେଜୁରରସ ଏହି ନିୟମରୁ ଅନ୍ତର
 ଦେଉ ନାହିଁ । ଖେଜୁରରସକୁ ବଞ୍ଚିକାଳ ରଖି
 ଦେଲେ ଯେସୁଲେ ଭାତ ପାଲଟି ଯାଏ ସେ
 ସୁଲେ ଭାତକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବା ଅବକାଶ ଗଜସ୍ତ-
 ର କ୍ଷତି ଉପ ଆଉ ବଞ୍ଚି ନୁହଇ । ମହୁଲର
 କଥା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣ ଇହିଁରୁ ମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରିବା କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର । ଖେଜୁରରସ
 ଯେମନ୍ତ ସଦକରେ ଭାତ ହୁଅଇ ମହୁଲରୁ ମଦ
 ସେପରି ହୁଅଇ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉକ୍ତି ରସ ସଙ୍ଗେ
 ମହୁଲର ବଞ୍ଚିମାତ୍ର ସାଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠାଟ
 ସାଦେବକ ମତରେ ଅଧିକାଂଶ ସଭ୍ୟ ଐକ୍ୟ
 ଦେବାରୁ ପାଲମହାଶୟକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ ରହି
 ପାରିଲ ନାହିଁ ଏବଂ ଖେଜୁରରସ ଉପରେ
 କର ବସିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ । ଅନୁମାନଙ୍କ
 ମତରେ ଏବିଭୂର ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ ପାଲ
 ମହାଶୟକ ସ୍ୱକ୍ତିର ଅନୁମୋଦନ ପସ୍ୟପତ ।
 ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ଟାକୁ ଦେବା ଅବକାଶ
 ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏହା ବୋଲି ସାହା
 ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ଦୋଇ ନାହିଁ ଭାବ୍ୟ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ
 ଦୋଇ ପାରେ ବୋଲି ଉହିଁ ଉପରେ ସ୍ୱକ୍ତି
 ଟାକୁ ବସାଇବା କେଉଁ ନ୍ୟାୟରେ ଉଚିତ
 ଦେଲ ଅନୁମୋଦନ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରୁନାହିଁ ।
 ଅନୁମୋଦନ ଅଥା କରୁଁ ମହାମାନ୍ୟ ଭର୍ତ୍ତି ଉପକ
 ଏଥିର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରିବେ ନୋହିଲେ ଏହି
 ବ୍ୟୟ ଦେଉରୁ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଭାବ୍ୟ
 କଷ୍ଟ ସହିବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ମିଉନିସିପଲ ଟାଇମସ୍ ।

ମହାତ୍ମା ଭର୍ତ୍ତି ଉପକଙ୍କ ମଦତ୍ୱ କରୁଣା ଅତ୍ତ-
 ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ଭାରତବର୍ଷର ନାନା ପ୍ରଦେ-
 ଶରେ ପ୍ରଚଳିତ କରିବାରୁ ସ୍ତାନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-
 ମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେଲରୁ ପ୍ରଚଳିତ ମିଉନିସିପାଲିଟି
 ପ୍ରତି ସାଧାରଣଙ୍କ ମତ କରୁପ କେତେ ପତ୍ନ-
 ମାଣରେ ଜାଣି ପାରିଲେ ଏବଂ ଲୋକମାନେ
 ମଧ୍ୟ ସଭୁ କରି ଅପଣା ଅଭିପ୍ରାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇଲେ । ଏଥିରୁ ଏହି ସମ
 ଦୋଇଅଛି କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଦାରତା
 ସହିତ ମିଉନିସିପଲ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କିଛି ଦାବିମତ
 ଦାବକୁ କାଢ଼ି ନେଇ ଲୋକଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ଭାବରେ
 ଅର୍ପଣ କରିବା କାରଣ ନିୟମ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି କି ଯେଉଁମାନେ

ଟଙ୍କ ଦେଉଥିଲୁଣି ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ କୃତ ଅଭିମାନସାରେ ସାଧାରଣଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଟାକ୍ସ ଟଙ୍କା ଆପେ ବ୍ୟୟ କରିବେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଭାଦ୍ୟାକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟା ଦ୍ରୁତରେ ନ କର ଅନ୍ୟ- ରରେ ଆଇ ସେ କାର୍ଯ୍ୟର ଫଳାଫଳ ଦେଖି ଥିବେ ଏବଂ କୌଣସି ଅନ୍ୟାୟ ଦେଖିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଭାଦ୍ୟା କଣାଇବେ । ସୁତରାଂ ନୁହେଁ ବଧୂ ଜିଲ୍ଲା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟଙ୍କ ଉପକା ଖବ- ତାର କାରଣ ନ ହୋଇ ବରଂ ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧିର ଦେଉ ଅଟଇ ଅଥଚ ଏହାଦ୍ୱାରା ସ୍ୱେଚ୍ଛା- ର୍ଣ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରିବାର ସୁନୁର ଉପାୟ ହୋଇଅଛି । ଫଳତଃ ସେ ସମୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନ୍ୟାୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ମିତ୍- ନିସିପାଲିଟୀ ଉପରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଅନ୍ୟାୟ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱର କଥା ଜାଣି ପାର ଭଙ୍ଗିର ପ୍ରତିବନ୍ଧନ ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ଠିକ ସେହି ସମୟ- ରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟିର ଉପସ୍- ରେ ଅଭିମାନ ଏବଂ କମିଶ୍ନରମାନେ ଅପଣାର ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱଗୁଣିତା ଏବଂ ଅକର୍ମଣ୍ୟତାର ସମ୍ପର୍କ ପରତରୁ ଦେଇ ସାଧାରଣ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଅଧିକ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହା ସାମାନ୍ୟ ସାଦୃଶ୍ୟର ବିଷୟ ନୁହେଁ । କାମ୍ବୁରେ ପ୍ରଚଳିତ ମିତ୍ତନି- ସିପାଲିଟୀର ଯେତେ ଦୋଷ ଲୋକମାନେ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ କଟକ ମିତ୍ତନିସି- ପାଲିଟୀରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃ- ତ୍ୱରେ ଏକଠା ହୋଇଅଛି । ଶୀର୍ଷାକୃତ ସାମ- ସ୍ତ୍ରୀକପଡ଼ିକା ଭଙ୍ଗିର ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଅ- ଟଇ । କଲକତାର ବିଖ୍ୟାତ ଇଂରାଜୀପତ୍ରିକା ଇଂଲିସମାନ ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟୀର ଏହି କଲ୍ପନାକୁ ବିଦ୍ରୁପ କରି କହିଅଛନ୍ତି କି ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ବ୍ୟ- ବସାୟକୁ ଅବାଟରେ ଚଳାଇବାର ଏହା ନୁ- ତନ ଉଦାହରଣ ଅଟଇ । ପ୍ରକୃତରେ କଟକ ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟିକୁ ବଳକର ବଙ୍ଗ ଦେଶରେ ଆଉ କେହି ଅବାଟରେ ଚାଲୁଅଛି କି ନା ସନ୍ଦେହ । ଆମ୍ଭେମାନେ ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟିର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ କେବଳ ଅଭିମାନ ଓ ନ୍ୟାୟ ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲୁ ଅଛୁ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ଏହା ସେମନ୍ତ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭେଦନ୍ତ ଅନିଷ୍ଟକାରକ ଅଟଇ । ତହିଁର ଦେଉମାନ ସଂକ୍ଷେପରେ ନିମ୍ନେ ଲେ- ଖୁଅଛୁ ଯଥା,—

ପ୍ରଥମତଃ ଏହା ଅଭିମାନ ବିରୁଦ୍ଧ । ମିତ୍- ନିସିପାଲିଟୀର ଟଙ୍କା ଯେସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ ହେବ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ୫ ଅଭିମାନ ଧା ୨୯ ରୁରେ ସେମାନ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱରୂପେ ଲେଖା ଅଛି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟରେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାର କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ସେମାନେ ଏକାର୍ଯ୍ୟରେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାର ମହୁଣ୍ଡ ଦେଇ ଅପଣା ମାର୍ଦ୍ଦତାରେ ଅପ- ବ୍ୟବହାର କରିଅଛନ୍ତି ।

ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ବ୍ୟବସା- ଯୁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଦ୍ରୁତରେ କରବା ନ୍ୟାୟ ବିରୁଦ୍ଧ ପୁଣି ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ସୁଲେ ସାଧାରଣ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି କରିବା କାରଣ ଲୋକଶାନ୍ତୀମାନଙ୍କରୁ ବ୍ୟବସାୟ ଉଠାଇ ଦେ- ବାର ଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସୁଲେ କୌ- ଣସି ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟୀକୁ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଦେ- କା କଦାଚ ନ୍ୟାୟ ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ ।

ତୃତୀୟ ।—ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅନାବ- ଶ୍ୟକ ଅଟଇ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବନ୍ଦିଆ ସାହେବ ଏ ଜିଲ୍ଲାର କମିଶ୍ନର ଥିଲ ବେଳେ ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ଥିଲେ କି ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟୀର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣ- ମାନ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟରେ ଶୁଣା ଦେବା ସେହି ଆଜ୍ଞାନୁସାରେ ପୁଣି ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟୀର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣମାନ ଅବଧି ଶୁଣା ଦେଉଅଛି ମାତ୍ର ବାଲେଶ୍ୱର ଓ କଟକ ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟୀର କର୍ତ୍ତାମାନେ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଥବା ଅନାବଶ୍ୟକ ବି- ବେତନା ଦେଉ ସେ ସମସ୍ତ ଶୁଣା କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏତେବେଳେ ଯେବେ କଟକ ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟୀ ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ ତେବେ ଆପଣାର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାପନ ଲବ୍ୟାଦି ଭଙ୍ଗିରେ ଅନ୍ୟାୟରେ ଶୁଣା କରାଇ ପାରନ୍ତି । ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପୁଅକ୍ ପହିକାର କୌ- ଣସି ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । କେବଳ ମିତ୍ତନିସି- ପାଲିଟୀର ବିଷୟ କାହିଁକି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯେ ସମସ୍ତ ନୁହେଁ ପ୍ରତିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଇବାକୁ ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବ ମନ ବଳାଇ ଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟରେ ଶୁଣା ଦେବାର ନିୟମ ରହିଅଛି କେବଳ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ମଗୁଣକର ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଥବା ଅମନୋଯୋଗୀତା ଦେଉ ସେ ଆଜ୍ଞା ସଫଳ ହେଉ ନାହିଁ ।

ଚତୁର୍ଥ—ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଭିମାନ ଓ ନ୍ୟାୟବି- ରୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାଦ୍ୟା ଅନିଷ୍ଟକାରକ ଭିନ୍ନ ଆଉ କି ହୋଇ ପାରେ ? ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଦ ପତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଉପାଦ ଦେବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଜନାତ୍ମ ବୋଲି ସୁନଃ ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ସ୍ୱଜନାତ୍ମ ଅନୁସର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଦପତ୍ରକୁ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ୱଜନାୟ ସମ୍ଭାଦ ଯୋଗାଇବାର କନୋବସ୍ତୁ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥକୁ ଜିଲ୍ଲାର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ସରକାରୀ କର୍ମକାରକ ଯେବେ ଆପେ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ଭାଦପତ୍ର କଲେ ଏବଂ ଅପଣା ପଦର ଅଧିକାରଦ୍ୱାରା ଅଧିକସ୍ତୁ କର୍ମଗୁଣକ ଯୋଗେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥବିଶିଷ୍ଟ ସମ୍ଭାଦ ସମ୍ପ୍ରଦ କରି ଆପେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ତେବେ ଅନ୍ୟ ସମ୍ଭାଦପତ୍ରର ଟେକ କେଉଁଠା- ରେ ରହିଲ ? କାହିଁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଦପତ୍ରର ପୁଷ୍ଟିପାଥନ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ ନା ସରକାରୀ ପଦରେ ବଳିୟାନ୍ ହୋଇ ଜଣେ ଉଚ୍ଚ କର୍ମକାରକ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆରମ୍ଭ କରିବ ? ଏହି ପହିକା ବାଦାର କର- ବାର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଦା ଆଉ ଆମ୍ଭେ- ମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଅଛୁ ଯେ ଅନୁମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚ କରିବା କାରଣ ଏଥିର ଅବତାରଣା ହେଉଅଛି । ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବ ଶେବେ ଅପଣା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଏହି ସମ୍ଭାଦପତ୍ରକୁ ବାଦାର କରନ୍ତୁ ଏବଂ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଉଦାରଭାବରେ ତହିଁର ସମସ୍ତ ଲଭ ମିତ୍ତନିସିପାଲିଟିକୁ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତୁ ତେବେ ଭାଦ୍ୟାକର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆମ୍ଭେ- ମାନେ କଦାଚ ନିନ୍ଦା କର ପାରୁ ନାହିଁ । ବରଂ ତଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଉପକାର ଦେବାର ଦେଖି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତୁ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଗଲେ ଓଡ଼ିଆରେ ସମ୍ଭାଦପତ୍ରର ବ୍ୟବସାୟ ଅବଧି ସେମନ୍ତ ଲାଭକର ହୋଇଅଛି ଭାଦ୍ୟା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବଦଳ ନାହିଁ ଏବଂ ନୁହେଁ ସମ୍ଭାଦପତ୍ରର ପରିଣାମ ସାଦା ଦେବ ଭାଦ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଜଣା ଯାଉଅଛି । ସୁତରାଂ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ମିତ୍ତନି- ସିପାଲିଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବା ସେମନ୍ତ ଅନିଷ୍ଟ- କର ପରିଧାନରେ ଅପଣା ପ୍ରତିପତ୍ତି ଦେଖାଇବା ଭେଦନ୍ତ ଅଟଇ ।

(ଗର ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍କଳ ୧)

ଖଜଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ ନୂତନ ଆଇନର ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ସୀମା ଅବଧାରଣ କରିବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସରୁ ଗାର୍ଥ ସାହେବ ମତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଆମ୍ଭେମାନେ ତହିଁରେ ସମ୍ମତ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନରେ ଏହି ବିଧି ହୋଇଅଛି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଖଜଣା ଥରେ ବୃଦ୍ଧି ଦେଲେ ଦଶବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ପ୍ରବଳ ରହିବ । ଏପରି ନିୟମ ଭାରତୀୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି କି ଜମିଦାରମାନେ ଯେତେବେଳେ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶୁ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ମାଗଲହାଣ୍ଡ ଦରବର କରିବେ ନାହିଁ ବାସ୍ତବରେ ଜମିଦାରମାନେ ପ୍ରକାଶୁ ଏହି ବାଟରେ ଅନେକ ଦରବର କରିବାର ସତରାଜର ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଏବଂ ତାହା ନିବାରଣ କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉଚିତ ହେଉଅଛି । କେବଳ ଏହିକି ବୋଲିଯାଇ ପାରେ କି ସଦାସି ଦଶବର୍ଷ ଅଧ୍ୟକ୍ଷି ପାର୍ଶ୍ଵକାଳ ବିବେଚିତ ହୁଅଇ ତେବେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ କରି ଦେଲେ ଦେବ କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ସୀମା ରହିବାର ଅବଶ୍ୟକ ।

ଘରବାର ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ ଯୋଗସ୍ଵରୁ ମୁକ୍ତି କରିବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସରୁ ଗାର୍ଥ ସାହେବ ତହିଁ ଅଛନ୍ତି କି ଖଜଣା ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏଥିର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ହୁଏତେପ କରିବା ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅନାବଶ୍ୟକ ଅଟଇ ଏଥିରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ କେବଳ ଶୁଣିବାର ଘରବାର ଜମି ପକ୍ଷରେ ଉକ୍ତ ସ୍ଵରୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଅଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଗାର୍ଥ ସାହେବଙ୍କ ଅପତ୍ତିମାନ ଖଣ୍ଡି ଯାଇଅଛି । ମାତ୍ର ଆମ୍ଭେମାନେ ବିବେଚନା କରୁଁ ଯେ ସମସ୍ତ ଘରବାର ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ ଉକ୍ତ ସ୍ଵରୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇଅଛି । ଶୁଣ ଜମି ଅପେକ୍ଷା ଘରବାର ଜମି ବିକ୍ରମ କରିବା ଅଧିକ କଷ୍ଟକର ଶୁଣ ଜମିରେ ପ୍ରକାଶୁ ଯୋଗସ୍ଵରୁ ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହିକି ଉକ୍ତ ଜମିରେ ପ୍ରକାଶୁ ମମତା ଜାଣିବ ଏବଂ ତାହାକୁ ଅଧିକ ଉତ୍ସାହ କରିବା ସଦାଶେ ସେ ଉତ୍କଳରେ ପଶେ ଖର୍ଚ କରିବ ମାତ୍ର ଘରବାର ଜମି ପକ୍ଷା ନେବା ମାତ୍ରରେ ପ୍ରକା ଉତ୍କଳରେ ମୂଲ୍ୟଧନ ଲଗାଇ ଘରବାର ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ମାଣ କରିବ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ଵ

କାଳ ଉତ୍କଳରେ ବାସ କରିବାର ଆଶା କରିବ ଏକା ଭିତ୍ତି ଶୁଭ ଯିବା ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଗ୍ରାସ୍ୟ ଦୁଃଖର କଥା ଉତ୍କଳରେ ପୁଣି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ କରି ନିର୍ମାଣ କରିଥିବା ଘର ଇତ୍ୟାଦି ଉକ୍ତ ନେଇ ଉଠି ଯିବା ଅଧୁର ଦୁଃଖଜନକ । ପୁଣ୍ୟ ଗୁଜାମାନେ ଲୋକଙ୍କର ଏହି ଉତ୍ସାହ ସମ୍ପର୍କିତ ମାନ୍ୟ କରି ବିନା ଖଜଣାରେ ଘରବାର ଜମି ଅନେକ ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁ ଜମିରେ ଘର କରିଅଛି ସେ ତାହା ତରକାଳ ଭୋଗ କରିବ ଏହିପରି ସ୍ଵାଧୀରଣ ବିଧାୟ ପ୍ରାଚୀନକାଳରୁ ରହିଥିବାର ଦେଖା ଯାଏ । ପୂର୍ବେ ଘରବାର ଜମିର ବେଦଖଲ ବିଷୟରେ ନାଲିଶ ଦେବା ଅଧ୍ୟକ୍ଷି ବିରଳ ଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଲୋକେ ଘରବାର ଜମି ସଦାଶେ ପକ୍ଷା କରୁଲିପୁତ୍ର କରବାକୁ ଆସୁ କରୁ ନ ଥିଲେ । କେତେକବର୍ଷ ଦେଲେ ହାଇକୋର୍ଟ ତହିଁର ଅନ୍ୟଥା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାରୁ ସେହି ନକର ଅନୁସାରେ ଘରବାର ଜମିର ବେଦଖଲ ନାଲିଶ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଚତୁର୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଯେତେ ଲୋକ କଷ୍ଟ ପାଉଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଅନ୍ୟ ଉଦାହରଣ ତେଣିକି ଆଉ ଏହି ନଗରର ଖାସମାହାଲ ବନୋବସ୍ତୁ ଉପଲକ୍ଷରେ ତାହା ବିଶେଷରୂପେ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ସୁନ୍ଦର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଗାଇଅଛୁ । ଖଜଣା ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ସ୍ଵରୁ ଜର୍ଜିୟ କରିବା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଘରବାର ଜମି ତହିଁରୁ ଅନ୍ତର ଦେଉ ନାହିଁ । ଶୁଣ ଜମିର ପକ୍ଷାଦାର ସ୍ଵେଚ୍ଛା ଧାନ ପ୍ରକା ଦେଲେ ବରଂ ଶୁଲି ପାରେ ଘରବାର ଜମିର ପ୍ରକାଶୁ ସେପରି କରିବା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ । ଘରବାର ଜମି ସଙ୍ଗେ ଚିତ୍ତପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ଵରୁର ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଲାଗି ରହି ଅଛି ତାହାକୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବା କଦାଚ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉଚିତ ନୁହଇ । ଘରବାର ଜମିରେ ଯୋଗସ୍ଵରୁ ଉତ୍କଳ ହୁଅଇ ନାହିଁ ବୋଲି ଏହି ବାଟେ କେତେ ଜମିଦାର କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ହରବର କରିବାର ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁଅଛୁ ଏବଂ ଏପରି ଅନୁଷ୍ଠର ପ୍ରକାରର କରବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବିଶେଷ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ।

ଯୋଗସ୍ଵରୁ ବସ୍ତାନ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବା ସମ୍ପର୍କରେ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଏହି ଅପତ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି କି ଏହାଦ୍ଵାରା ଜମିଦାରଙ୍କର ସମ୍ପ-

ତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଦ୍ଵାବ ଦେବ ଏବଂ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଅପୂରୁ ବସ୍ତୁର ଦେବେ ଅଧିକ ଯୋଗସ୍ଵରୁ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶ ପକ୍ଷରେ ତାହା ସରବ କରିବା ଅଧିକ କଠିନ ହେବ । ଯେବେ ଯୋଗସ୍ଵରୁ ପ୍ରକାଶୁ ଦେବାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଲ କେବେ ଜମିଦାରର ସରର ଅପତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକର ନୁହଇ । ବସ୍ତାନ୍ତର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀ କରିବା କାରଣ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଫିସ ଦେବାର ନିୟମ ଆଇନରେ ହୋଇଅଛି ତାହା ଯେବେ ଉଚ୍ଚା ବୋଧ ହୁଅଇ ତେବେ ଉଚିତ ଫିସ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଦେଲେ ଅଧି ଅପତ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ ବସ୍ତାନ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ଦେଲେ ଯୋଗସ୍ଵରୁ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେବାଦ୍ଵାରା ସେମାନୁ ଏକ ପକ୍ଷରେ ତାହା ଲାଭ କରିବାକୁ ପ୍ରକାଶର ବିଷ୍ଣୁ ଦେବ ତେମନ୍ତ ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ପ୍ରକାମାନେ ଅର୍ଥସମ୍ପଦ କରିବାର ଅଧିକ ଅବଶ୍ୟକତା ବୃଦ୍ଧି ତହିଁରେ ମନୋଯୋଗୀ ହେବେ । ଫଳତଃ ବସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିକାର ବିନା ଯୋଗସ୍ଵରୁର ପ୍ରକାଶ ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେପ୍ରକାର ଦେଖାଯାଉ ଅଛି କି ପ୍ରକାମାନେ ସେ ଅଧିକାର ଲାଭ କରିବାକୁ ସଦା ତେଣ୍ଡିତ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରକାଶର ସେପରି ଅଧିକାର ଅଛି ସେଠାରେ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ପ୍ରକାର ଉକ୍ତ ଅଧିକାର ଦେବା ଉଚିତ । ଅଧି ଯେବେ ବର୍ତ୍ତା କରିବାର ଅଧିକାର ବିଧା ଯାଏ ତେବେ ଖଜଣା ଇତ୍ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେଶରେ ନିରାମ ହୋଇ ପାଉବ ନାହିଁ ଏପରି ନିୟମ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନର କେତେକ ବିଧି ଆଇନ ଜାଗର ପକ୍ଷକାଳ ପ୍ରତି ବଳବତ୍ତର ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି ତାହା ଅପତ୍ତି ନୁହେ । ଯେଉଁଠାରେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରକା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବନୋବସ୍ତୁ ରହିଅଛି ତାହା ପ୍ରବଳ ରହିବାର ଉଚିତ ମାତ୍ର ସେପରି ବନୋବସ୍ତୁ ନ ଥିବା ପ୍ରକାର ଅଇନର ବିଧିମାନ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରତି ପ୍ରବଳ ଦେବ ତାହା ନ ଦେଲେ ଅଇନଦ୍ଵାରା ଅନେକ ଗୋଲମାନ ଜାତ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଖଜଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ ନୂତନ ଆଇନର ପ୍ରସ୍ତାବ

ଅମ୍ଭେମାନେ ଉତ୍କଳର ପୁସ୍ତକମାନ ପ୍ରାୟ
 ଦୋଳଧିବାଇ କୃଷକର ସହିତ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରୁ
 ଅଛୁ ଯଥା;—ବାଳବୋଲ, ଅକ୍ଷୟାର, ପ୍ରଶ୍ନ-
 ମାତା ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀଭୂତ ପ୍ରୟୋଗର । ଏ
 ପୁସ୍ତକମାନ ଦାସ ପଞ୍ଚନାୟକ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀର
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଭିନ୍ନଶ୍ରେଣୀ
 ଦାସ ଦ୍ଵାରକାନାଥ ଦାସ ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀ ଖଣ୍ଡିକ
 ମାତ୍ର ଚତୁର୍ଥକ ପଞ୍ଚନାୟକଙ୍କ ବିରଚିତ ଓ
 ମସ୍ତୁ ପୁସ୍ତକ ବାଲେଶ୍ଵର ସ୍ଥିତ ଦେବ ଉତ୍କଳ
 ଶାଳପୁରେ ମୁଦ୍ରିତ ଅଟଇ । ବାଳବୋଲରେ
 କିଛି ଶ୍ରେଣୀ ଚୈତନ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ଵାମୀୟ ଶ୍ରେଣୀ
 ଦାସଗଣଙ୍କ ସ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଭୃତିର ଉକ୍ତିଭାଷଣ
 ଯାହା ସତ୍ୟତର ଗୁଣଗାଳରେ ପଠିତ
 ଅଛି ସମ୍ପର୍କରେ ଦୋଳଅଛି । ଅକ୍ଷୟାରରେ
 ଶାଳା ପଣକ ଅ କ୍ରମାଗତା ବୋଧିକ ଅ ଇତ୍ୟାଦି
 କାଳାପ୍ରକାର ମାସ ଓ ଓଜନର ତାଲିକା
 ଛା । ପ୍ରଶ୍ନମାଳାରେ ପାସ, ନିମ୍ନ ଓ ଉଚ୍ଚ
 ଶାଳମେଣ ବୃତ୍ତି ପଦ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନମାନ ସଂଗୃହୀତ
 ଦ୍ଵାର ଶ୍ରେଣୀ ଦୋଳଅଛି । ଏ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ
 ମୂଲ୍ୟରେ ଶ୍ରେଣୀ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି୍ୟ ନାହିଁ ।
 ପର ପୁସ୍ତକ ଅନେକ ଦୋଳଅଛି ଓ ଦୋଳ
 ପାସ ପଞ୍ଚନାୟକ ଶ୍ରେଣୀଭୂତ ଦୋଳଅଛି ।
 ଶ୍ରେଣୀଭୂତ ପ୍ରୟୋଗର ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିକ ଏଥି
 ଧରେ ସାର ଅଟଇ ଏବଂ ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ
 ଛା ଚତୁର୍ଥକ ବାବୁଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହାଉଅଛି । ଏହାଦ୍ଵାରା ଶ୍ରେଣୀକାର ବିଶେଷ
 ସକାର ଦେବ ସନେକ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୀଘ୍ର ପଠାଅଛି ଏବଂ ନୂଆ ଓ
 ଯତ୍ନ ସେ ଅନେକ ଦେବକୁ ଦୂରକର କରୁଅଛି ।
 ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଶ୍ଚୟ ଯତ୍ୟତ୍ୟ ମହାନ
 ଦୁର୍ଘଟାଗତ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କର ଉପକ୍ରମରେ
 ମନୋସ୍ଵ ପକାର ଦୁଇ ସମ୍ପର୍କ ଗାଠରେ କରା-
 ଶି କରକପ୍ରେଣୀର ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ ଅନେକର କର-
 ଶି ଏବଂ ମନୋସ୍ଵରେ ଏ କରା କାରୁକାରକାରଣୀ
 ଏ ବାସ୍ତବ ଶାମ ମହତ୍ତର ସେମାନ ପ୍ରାଣନ ଏବଂ
 ଏ କରଣ ସୁତର କାଶମାନ ଦେଖାଇଥିବ ଓ ଉପାଦାନୀ
 ଦେବ ସେମାନ କାର ଉପକାର ଏହାଦ୍ଵାରା ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଶି ନାହିଁ । ଏପ୍ରକାର କାର ପ୍ରଭୃତ କରା ଓ ଉପାରେ

ନୂତନ ଅଟଇ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଉତ୍କଳକାରକର
 ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରଣୟା କରୁଅଛୁ । ଉଚ୍ଚା କରୁଁ ସମ୍ପାଧାରଣ
 ଏହାକୁ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହର କରନ୍ତେ ସେ ଉପାଦ ଏହି
 ଶିକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକ ଉତ୍ସାହ ସାଧନ ହେବ ।
 କଥୁତ ନୂତନ ଅଗାମୀ ମାସ ତା ୧୫ ଭାଗ ସରକ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଣି ସାହେବ ଚଳଠକୁ
 ସାମା କରନ୍ତେ । ଏହାକ କର୍ମରେ ସୁତର ଗ୍ରାଣ୍ଠ ସାହେବ
 ଅଧିକେ ବୋଲି କରନ୍ତେ ଉଠିବୁଛ ମାତ୍ର ଉତ୍ସାହରେ
 କିଛି କରା ଯାଇ ନାହିଁ ।
 ମିତ୍ରନିପିପଲ କରଣ କାହାଠରୁ ଦାସ ପୁଣି ଦୁଇ
 ଅଭିଯୋଗରେ ଦୁଇବର୍ଷ ଲେଖାଏ ଗୁରବର୍ଷ କାଦବାସ ଏବଂ
 ୪୯୯୯୯ କରମାନା କ ଦେଲେ ଅଭି ଗୁରମାନ କଏଦ
 ଦେନା ଉଚ୍ଚ ପାଉଅଛି । ସମ୍ପର୍କ ଏହାର କ ଯାଏ ସ
 କାଦବାସ ଉଚ୍ଚ ହେବ । ଅଭି ଦୁଇ ଅଭିଯୋଗ ଏହା
 ଉପରେ ହେବାର ଅଛି । ମାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀ ଯେବେ ଏକ କରନ୍ତି
 ଏହେ କଠିନ ଉଚ୍ଚ ଦେଇ ପାଉଛ ଦେବେ ଦୋଳ ଅଦା-
 ଲତର ଅଭି ପ୍ରୟୋଗ କର ?
 ମିତ୍ରନିପିପଲରେ ଦେଇ ମୋଡର ଓ ଚିପ୍ପାଦା ପୁସ୍ତକ
 ଉପରେ ଅଧିକ ଦୋଳଅଛି ସେମାନେ ପଦ୍ୟୁତ
 ଦୋଳଅଛି କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ଦୋଳଦାସ କରୁଥିବାରରେ
 ଅଧି ମାତ୍ରା ଛା ।
 ଏଠାକ ଜଣେ ଦେବୁଣୀ କଲେକ୍ଟର ଡେକ୍ଟରସନ
 ସାହେବ ଅପଣା ପଦର ସମସ୍ତ ପଦ୍ୟାରେ ଉତ୍ସାହି
 ଦୋଳଅଛି ।
 ସମ୍ପର୍କ ନିଜରୁ ଅଧିକ ନୂତନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଏକଟିଏ ଏ ଉତ୍ସାହ ଅଧିକ୍ୟ ମାନିଷ୍ଠେଷ୍ଟ ନିୟୁତ ଦୋଳ
 ଅଧିକରୁଛ । ଏହାକ ମାନ ଏ, ଅର୍ଥ ଅଟଇ । ଏ ମହାସମ୍ପ
 ସତର ମୁକାମରେ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଷା କରନ୍ତେ ।
 ବାଲିରେ କୁଳ ସେନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାକୃତକ ଦୋଳଅଛି
 ଏବଂ କୋଣାର୍କଠାରେ ଉଚ୍ଚତା ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।
 ସୁତର ଦେବୁଣୀ କଲେକ୍ଟର କାହୁଁ ସାତାକାନ୍ତ ମୁଖ୍ୟ
 ଦମାକପୁସ୍ତକ ପଦର ଦୋଳଅଛି ।
 ସୁତର ଦେବୁଣୀ କଲେକ୍ଟର କାହୁଁ କମନମାସ ଦୋଷ
 ଚଳ ମାସର ଛୁଟି ପାଉଅଛି ଏବଂ ତାହାକ କର୍ମରେ
 ବାହୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଗୁଣ୍ୟ ମେନମସ୍ତକଠାକୁ ଅଧିକରୁଛ ।
 ଦେବୁଣୀର ସମ୍ପର୍କ ଦେଖାଏ ପତ୍ର ଲର୍ଡ ଉଚ୍ଚ
 ଉଚ୍ଚା ଅଧିକରେ ନିୟୁତ ଦେବାର କାମନା କରୁଥିଲେ
 ମାତ୍ର ଲର୍ଡ କରୁଥିଲେ ସେଥିରେ ନିୟୁତ ଦେବାରୁ
 ସେମାନଙ୍କ ମନ ଉଚ୍ଚା ପଠାଅଛି । ପଠାକରଣୀକ ସମ୍ପର୍କରେ
 ପ୍ରଧାନ ଦେବେ ଏବଂ ମନାକର ଗ୍ରାଣ୍ଠକୋଳ ସାହେବ ଅଦା
 କଲ କରୁଥିବେ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୋଳାଧି ପଠାଉଥି କ
 ମିତ୍ରନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମନ ଅଧି ହେବ ନାହିଁ ।
 ବୋଲୁଥିବ ମିତ୍ରନିପିପଲରେ କେବେ କମିଶନର
 ମିତ୍ରନିପିପଲ କାଗଜା ଦେଖାମସ୍ତରେ କେଶାଗର ଶିପି-
 ମାନକୁ ପଠାଉବା ନିତାନ୍ତ ଅପରିକଳକ ବୋଲି ସମ୍ପର୍କରେ
 ପ୍ରମାଣ କରୁଥିଲେ । ଏହି ଏକକ କାଗଜାକ ଏକାକେକେ
 ସୁତରୁ ଉଚ୍ଚ ଦେବା କାରଣ ସେଠା ହେତ ମାତ୍ର ଅଧିକ
 ଦୋଳଅଛି । ଅତି ଉଚ୍ଚ । ଏଠା ମିତ୍ରନିପିପଲରେ
 ନିୟୁତ କ ସମ୍ପର୍କର କାହାର ଅଟଇ ।

ଘରର ଶିକାର ସରକାର ସନିଷ୍ଠ କେତେକାଳ ହେବ
 ଅନେକ ଉଚ୍ଚା ପଠାଅଛି ଉଚ୍ଚ କାରଣ ଉଚ୍ଚ ଦୋଳ-
 ପଦ । ଅନେକ କାଠ କାଟିବା ଓ ଏକଟି କରବା ଦେବେ
 ଛା ଉପାଶ କରୁ ପାଉଥିବାର ଏହୁ ପ୍ରକାଶ ହେଲ ଏବଂ
 କାଦ୍ର ଉପ୍ପ ଏହାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ । ଏକା ଶତବର୍ଷ
 ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ନ ୫୦୦ ଲେକ ମସ୍ତ ପଠାଅଛି । ଅଧି
 ଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ପର୍କାୟ ଅନେକ ଏହା ଏକ ମହତ୍ୟ ଶାହି ।
 ସୁତର ଏକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହୁପଦ ଲେଖିଅଛି ସେ
 ଗୁରୁକାଠକ ସଙ୍ଗେ ସାଧୁକା ସୈନ୍ୟସମ୍ପର୍କାୟ ଅଧି-
 ମତ ନିଶ୍ଚୟରେ ପଠାଅଛି ସମ୍ପର୍କରେ ସେଠା ଲେଖି
 କରୁଥିବାର ସେହି ସାହେବ ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ସାଧ୍ୟ-
 ଲକ୍ଷ ଉପକାରରେ କ ୨୫ ଲା ମଧ୍ୟରେ ନିଶ୍ଚୟ ଅପାଉତ
 ହୋଇ ସିକାର ଅପେକ୍ଷ କଲେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁକାଠ ଦାଶ
 ଚିତି ନିଶ୍ଚୟ ଉଚ୍ଚତରୁ ଶିକାରୁ ନ ଦେବାର କଥା ମଧ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲା ।—ଏସବୁ ଅକାରଣ କରୁଥିବାର କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଉଚ୍ଚମେଣ୍ଟର କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଘର କୁଏ ?
 ଉଚ୍ଚରେ ଉପସ୍ଥିତ ଧନୀ ଘରର ସୈନ୍ୟର ପ୍ରକାଶ
 ସୈନ୍ୟପଦ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନେକରେ ଉଚ୍ଚପାଦ କରୁଅଛି
 ଏବଂ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ଅପର ଓ ପ୍ରଣୟା ପଠାଅଛି ।
 ସୁତ୍ର ଉଚ୍ଚଦେବୁଣୀ କେତେଥର ସେମାନଙ୍କର ପରେ
 ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଣିକର କରୁଅଛି ଏବଂ ଏକ ସୈନ୍ୟ
 ପଲରେ ମୁଖମାନ ଓ ହୁଦ ଏବଂ ଶିକ ଓ ପଠାମାନେ
 ଉଚ୍ଚଦେବୁଣୀକ ପ୍ରକ ଉଚ୍ଚ ଓ ଶିକା କଲରେ ଏକଟି ଅବକ
 ଥାଇ ଦେଖିପଡ଼ା କେତେକାଳ ଗୁରୁଖମାନେ କରୁଥିବ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଏହେ ଅଧିକ ସହର ସମ୍ପର୍କ କରୁଥିବାରୁ ନିଜର
 ଉଚ୍ଚାତ ସମ୍ପର୍କରେ ଶାଳମସ୍ତ ଘରର ସୈନ୍ୟର ଉପସ୍ଥା
 ପ୍ରଣୟା କରୁଅଛି ।
 ଉଚ୍ଚରେ ନିଜର ଶାଳ ତା ୧୨ ଭାଗ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁଣି
 ଏକ ତକାଠ ଦୋଳଅଛି । ଉଚ୍ଚରେ ୪ ୫୦୦ କାର
 ପ୍ରକାଶ କୁଛି ଦୋଳଅଛି । ସୁତର ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକ କରୁକ
 ପଦ୍ମେର କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦେଉଁ
 ଶି ଲେକ୍ଟର ସେନ ସାଧୁଥିଲେ ସେମାନେ କରୁକ ନ ମାତ୍ର
 କାରଣ ସୁତରୁ ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ କରୁକ ନିଜାକାମାନେ ପ୍ରାଣ
 ଦେଶ ପଲାଇ ପାଉଥିଲେ । ଉପସ୍ଥିତ ଏହେ ତକାଠକ
 ଦେବାର କାରଣ କର ?—କିଛି ଉପାୟ କ ହେବ ନାହିଁ ?
 ହୁଦ୍ଦେବୁଣୀ ଅଧି କରୁଥି ସେ ଉଚ୍ଚତର ଅଧିକ ଅଧିକ
 ଉଚ୍ଚ କର ଉଚ୍ଚା ଦେବା ଉଚ୍ଚ ଅଦାକର ମାସ ଶ୍ରେଣୀ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚତର ସଙ୍ଗେ ଉଚ୍ଚା କରେ ୫୭୨୦୦୦ ମହତ୍ୟ
 ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତର ୫୫ ମହତ୍ୟ କରୁଥିବାର ପ୍ରକାଶ ମାତ୍ର
 ସେହି ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଦୋଳଅଛି ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚରେ
 ୪ ୭୫୫୦୦୦ ଲା ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତର ୪ ୨୦ ଲା କମି
 ସିକାର ଦେଖାଯାଏ ।—ଏହାପାଇଁ ଦେବେ ମନ
 କରୁ—ଉଚ୍ଚମେଣ୍ଟର କରୁ !
 ଲେଖିଥିବ ଉଚ୍ଚତର କୁଶଳରେ ପାଉଥିବା ଉଚ୍ଚ-
 ଲକ୍ଷ ସୁତର ଉଚ୍ଚାକା କାରଣ ବାହୁ ସୁତର ମାତ୍ର ପାଦ
 ଚୈତ୍ର ଅଗାମୀ କ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କୁଶଳ ନିଶ୍ଚୟ କଲେକ୍ଟର
 ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସେ ପ୍ରଥମ ଦେବ ତାହାକୁ ୫ ୫୦ ଲା
 ମୁଲ୍ୟ ଏକ ଲେଖା କରଣ ସୁତରୁ ଦେବା କାରଣ
 ପ୍ରାଣି ହେଲୁ ଶ୍ରେଣୀ ସାହେବ ତାହା ଶ୍ରେଣୀ କରୁ

ପାଳି ଚାଳର ବଦାନ୍ତରା ଓ ସାଧାରଣ କୁଟିକିତା ଗୁଣ ଦେଇ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

କରକାରୀଙ୍କ ଶ୍ରମାଗ୍ରାଣୀ ପ୍ରକାର ହୋଇଥିବାର ସମ୍ମାନ ମିଳଇ । କୃତଦେହ ଅଟ କର୍ତ୍ତୃକ୍ତ ଯେ ଏହି ସ୍ତୋତ୍ରରେ ଚଳିତ ମାସ ତା ୧ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଜ ୮୯ ଟ ବାଳକବଳରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ।

କରକାରୀଙ୍କ 'ବେଙ୍ଗଲ' ନାମକ ସମ୍ପାଦକ ପଦକାଳେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂକଳନ ସଂଗ୍ରହରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ତେ ନାମକ ଲେଖକ ଗୁଣକାରୀ ସାହେବ ସେଠାର ଏକ ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତାପାର ଅନୁମତି ଚୋଧୁରୀ ଚର୍ଚ୍ଚାଳ ଅଧିକାରରେ ଥିବା ଏକ ପଦ ଅଧିକାର କ୍ରମରେ କରାଯିବେ । ଅଧିକାରୀଙ୍କର ସେ ପଦର ଚଳନ ଦେବାକୁ ବଳବେଳେ ଲିଖିତ ସୁପରିଶେଷଣ ଅତି କେତେକ ଜଣ କରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ କାରଣ ତାଙ୍କ ସହର ଗଲେ । କର୍ତ୍ତାମାନ ଶ୍ରଦ୍ଧାପାଏ ଯେ ପୁଲସ ଏହି ପଦର ଦେବାକୁ ସାଧ୍ୟ କରେ ଲେଖକ ଗୁଣକାରୀ ମାଧ୍ୟ ପଦକାଳରେ ଓ ଅତି ନିମ୍ନ ପୁସ୍ତକ-ରୂପେ ଅପାଦ କରାଯିବେ । ମଧ୍ୟ ମୋରଲର ଗୁଣ ସମୟରେ ଯେଉଁ ପରି କୌଣସିମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବ ସେହିପରି ଏକ କୌଣସିରେ ଅନୁମତିକୁ ବିନିମ୍ନର କରାଯିବେ । ଅର୍ଥାତ୍ ମାନକେଷ ସାହେବ ତାହାକୁ ଗାନ୍ଧୀ ଅନୁରୂପ କର ପଠାଇ ସେ ନିମନ୍ତରୁ ଗଲ ବାଟରେ ପୁଲସ କର୍ତ୍ତାକ ଧୃତ ହେଲେ । ମାନକେଷ ପଦକାଳରେ ଟ ୫୦୦୦ ନା ଡାମିନରେ ତାକୁ ଗ୍ରହଣ ଦେବାର ପ୍ରକାର କରନ୍ତୁ ପୁସ୍ତକର କଣେ ପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତାପାର ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଚୋଧୁରୀ ଚର୍ଚ୍ଚାଳ ଦେବା ବାଲ୍ୟ କୃତ ହେଲେ ମାତ୍ର ଏକପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ଟକା ବାଲ୍ୟ କରକା କାରଣ ମାନକେଷ ଅପେକ୍ଷା ହଲେ ଓ ତାହା ନ ହେବାକୁ ହାତରୁ ପଠାଇ ଦେଲେ । ଏ କର୍ତ୍ତାପାରର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଗ୍ରାହଣ ୨୫୦୦୦ ନା ।—ଏପରି ସଂକଳନ କେତେ ହୁଇ ସତ୍ୟ ଅନୁମାନେ କର ନ ପାରୁ ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଏଥିର କରତ ଉତ୍ତର କରକା ଉପର ।—ଏପରି ଲିଖିତ ପୁସ୍ତକକେଶେଷ ନ ମାନକେଷ ଗୁଣର ଦୂରରେ କୁଟିକିମାସ ?

ସିମ୍ବଦାରେ କେତେକ ସାହେବ ଯେଉଁ କୃତପାତଳ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯିବେ ତହିଁକି ଯୋଗଦାନ ମହାଶୟା ଟ ୨୦୦ ନା ଓ ତାଙ୍କର ଗୁଣ ଟ ୫୦୦ ନା ଦେବା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ।

ଅଗ୍ର ବଲେକର ସାଧାରଣ ବାଦ୍ୟ ପାଣି ପଦାରେ ଚଳି ଶାହେବ ସ୍ତ୍ରୀ ଟ ୨୫୦୦ ନା ଦେବା ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

କୃତକାମାନେ ସୋପା ପ୍ରଦେଶରେ ଅନୁରୂପ ହୋଇ ଅନେକ ଗୁଣ ସଂଗ୍ରହକାର ସମ୍ମାନ ମିଳଇ ।

ସିଲହଟାରେ ପ୍ରକାର ମାତ୍ର ବସ୍ତୁରୂପ ହୋଇଅଛି । ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୫ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁକ୍ତକାର ହେବା ସମୟରେ ମୁକ୍ତକ ଏକ ବାଟସ୍ତରରେ ପ୍ରକାର ନୁମିକଟ ଅନୁରୂପ ହୋଇଥିବ । ଗର, ପଶିବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଶିବ ସ୍ତ୍ରୀ ଏକ ଶ୍ରୀତ ଗ୍ରାସ ଦେଖି ମିଳଇ । ଏକ ଗ୍ରାହରେ ବୌଦ୍ଧ ଏକ ଅନୁରୂପ ପୁତ୍ର ସଂଗ୍ରା ନିଗାମିତ ହୋଇ ମାଉସ୍ତର ଏକ ଅନେକ କ୍ରମରେ ଗରୁ ଟାଉର ଗ୍ରୀ ପଡ଼ିଥିବ । କରକାଠାରେ ମଧ୍ୟ ଏହୁପରି ନୁମିକଟ ସଂଗ୍ରହ ମାତ୍ର ବୌଦ୍ଧି କ୍ଷତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସିଲହଟାରେ ଜ ୧୯୦୦୦ ଟ ମୁକ୍ତକାର ଓ ବେକଳ ଜ ୨୯୦୦୦ ଟ ହୁଇ ଅଗ୍ର ମାତ୍ର ଗୁଣରେ ଗୁଣକାରୀ ହୁଇ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଉସବା ହଲେ ଦୁକାରକେ କେ-

ନଳ ଜ ୧ ମୁକ୍ତକାର ସେଇକି ଗୁଣକୁ ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷା ଉତ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ ଏହୁପରି ତାଉତମ୍ୟ ଦେଖା ଯାଏ । ଜ ୨୫୯୦୦ ଟ ମୁକ୍ତକାର ଗୁଣକୁ ମଧ୍ୟକୁ ଜ ୨୫୨୦୦ ଟ ଗ୍ରାହମେଷ୍ଟ ଗୁଣରେ ପଡ଼ୁ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେଠା କଲେକରେ ଜ ୧୯୭୫୭ ଟ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ହୁଇ ପ୍ରକାଶିତ ସମୟରେ ଜ ୧୭୭୦୭୭ ଟ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ମୁକ୍ତକାର ଗୁଣ ଦେଖା ଦିଏ । ତଥାପି ସେଠା ମୁକ୍ତକାର ମାନେ କୃତସ୍ତ୍ର ଗ୍ରାସିତ ଅନ୍ୟ ଦେଖାଯୋଗୀ ଅନେକ ଗୁଣ ବାଳ ।

ସିମ୍ବଦା ଉପର କୃତପାତଳ ନିମନ୍ତେ ଓଲଟାକର ପକା ଟ ୧୦୦୦ ନା ଗୁଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ମୁକ୍ତକାର ଗୁଣକାରୀଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ନିମ୍ନମାନକର ଗୁଣ ଲାଭ କରିବାର ପ୍ରକାର କରୁଥିବାରୁ ଅନେକକେବେ ପେନସର ଓ ଏକାଧାରୀକ ପାନ ପାଇ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହୋଇ ପରେ କର୍ତ୍ତା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ନିତାନ୍ତ କୃତକର ଦେବା ବଦେକାରେ କୃତକାରୀଙ୍କ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଗ୍ରହ ଲଭିବାରେ ନିତାନ୍ତ ଲାଭ ଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ସହକରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଜମି ଯୋଗାଇବା କାରଣ ସମସ୍ତ କପୋତୀ କର୍ତ୍ତାମାନ ନାମରେ ଅପେକ୍ଷା ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଏହା କରକାକୁ ମାତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଗୁଣକୁ ସୁଧା ଅତି ସ୍ୱତ ପ୍ରତ ନେପର ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରକାଶନ ନ ହୁଏ ଚଳିତ କପୋତୀ କର୍ତ୍ତାମାନମାନେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ । ଏକ ଅନେକ ଯୋଗ୍ୟ ଲେଖକ ଅଧା ବେତନରେ କେତେକ ବାଳ କାର୍ଯ୍ୟାୟୋଗୀରେ ଉତ୍ତରରେ ଦେଖି ନିମ୍ନ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ କୃଷି ବା ଲିଖିତପୁସ୍ତକ କଲେକରରେ ପଦିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହଲେ ସେମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତାମାନ କେତେକ ହୁଇ ଦୁଗାୟ ଗୁଣ ଦିଆ ଓ ମନୁପାସ ସମୟ ଗୁଣରେ ଧବ ଯିବାର ଅପେକ୍ଷା କରାଅଛନ୍ତି ।—ଅତି ବରଷର ଉପଦେଶ ।

କରକାରୀ ମିଳିତର ଗୁଣକର ଗୋଟିଏ ବାଳକ ଅପେକ୍ଷା ମାତ୍ର ଅଧିକାରେ ଗୁଣ କରକାର ମାତ୍ର ତା ୨୨ ଗୁଣ ସମାପନସମୟରେ ଗୁଣକର ଗୋଟିଏ ଲିଖିତ ଲାଭାଇବାରେ ହୁଇ ହୋଇଥିବା ଗୁଣରେ ନିଅ ଲାଭିପା । ଜଣେ ପଦକାଳିନୀ ଏ ଦୂରତନା ଦେଖି ବୌଦ୍ଧିଅଧି ଉପର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରକାର ମାତ୍ର ବାଳକର ନିତାନ୍ତ କର୍ତ୍ତାମାନ ହୋଇ ପେକ୍ଷା ଯାଉଥିବାରୁ ଶେଷକୁ ଚଳିତମାସ ତା ୧୫ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ମେକକର କଲେକ ଗ୍ରାହପାତଳରେ ପ୍ରାପକ୍ୟ କର । ଶାନ୍ତିକାଳକୁ ମାତ୍ର ଲାଭ ଯାକ୍ଷୀକ ହେବା କର୍ତ୍ତାମାନ ।

ଗୁଣକାରୀ ଗୁଣ ତା ୨୯ ଗୁଣରେ ବାଳ ସମାପ ଅଧିକର ଗୁଣ ପେକ୍ଷା କରକରେ ଗୁଣକର ଗୁଣକର ଗୁଣକର ଗୁଣକର ଗୁଣକର ବାଳରେ ଏକପକ୍ଷ ଲାଭରେ ତାକୁ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ଅନେକ କରାଯିବେ । ଗୁଣକର ଦେବେ ବାଧ୍ୟହୋଇ ଜାଳି ଦେଇ କରକର ପଦାୟତ କଲେ ।—ସୁତରା ସୁତର ।

ଶାନ୍ତିକାମାନେ ଅନେକକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପକାରରେ ଅପେକ୍ଷା କରା ଯାଏ । ଏକ ସମ୍ପାଦକରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ କୃତସ୍ତ୍ର ମିଳିତସମୟରେ ଗୁଣ ୧୮୫୫ ମସିହାରେ ଗୋଟିଏ ସାମ ଗାମକା ମିଳିକ ଦେଖି ମନୁପାସିତ ଅପତ ହୋଇ ଗବଦୋଷ ଅନ୍ୟ ଶାନ୍ତିକା ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯାଉଥିବ । ସକ ୧୮୫୦ ମସିହାରେ ସେ ଗୁଣକରରେ ଦେଖା ପାଇ ଥିବ ଏକ ଧନ୍ୟ ଓ କୋମଳ କୋପର ଗୁଣକର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରକାର ଦେଖା ଗଲ । ସକ ୧୮୫୨ ମସିହାରେ ଏହାକୁ ମୁକ୍ତ ହେବ ।

ଗ୍ରାହ ମମାଜର ସଦ୍ୟମାନେ କର ଗୁଣକରକର ନି- ଟରେ ଅବେଦନ କର କାର୍ତ୍ତ ମାତ୍ରାଗ୍ରାଣୀ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ତା ୧୯ ଗୁଣ ମାତ୍ର ଚଳିତ ପୁତ୍ର ଏକପକ୍ଷ ଓ ପରେ ଏକପକ୍ଷ ଏପରି ଉତ୍ତର ସାଧାରଣ କେତେକ ବଦ ଲିଖିତେ ଚର୍ଚ୍ଚା ଦେବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଅଛନ୍ତି ।

କରକାରୀ ପ୍ରକାଶକରେ କଲେକ ଓ କୁଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହେବା ଅତି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହେବ । ଏହୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୁଣକାର ପ୍ରାଣି ନିମନ୍ତେ ଟ ୫୦୦୦ ନା ମଧ୍ୟରୁ କରାଅଛନ୍ତି । ସେତେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହେବ ଦେଲେ ଦେବେ ଲାଭ ।

ଉତ୍ତରୀକେଶେଷ୍ଟର ଗୁଣକର ମନୁପାସ ବା- ଶ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦୁଗାଣନ ଗ୍ରାହ ହୋଇଅଛି ଏହି ମଧ୍ୟ ଟ ୨୫୦୦୦ ନା ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମାପ୍ତ ।

କଟକ ମୁକ୍ତାମ ପ୍ରଥମ ମୁକ୍ତାମଙ୍କ ଅଧିକାର ।

ବାବା—ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ ।

ପ୍ରତିବାସୀ—କଟକ ମିତ୍ତଳସିପଲ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସେମାନଙ୍କ ଦେଖାଇମାନ ।

ବାବାଙ୍କ ଉତ୍ତର—କରୁ ଯୋଗେଷର ଚଳୁ ବାକୁ ବିପିନବିହାରୀ ମିତ୍ର, ବାକୁ ପ୍ରିୟନାଥ ଗୁଟ୍- ଯ୍ୟା ଏକ ବାକୁ ପାଦ୍ମାଚରଣ ଚଳିବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରତିବାସୀଙ୍କ ଉତ୍ତର—ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରମସୁ ସାହେବ ବାବୁଙ୍କର ଏକ ବାକୁ କରକର ହେବେ ବୋଷ ।

ବାବାଙ୍କ ଲାଭ ଏହି କ ସକ ୧୮୮୦ ଯାଉ ପୁଣିରେ ସେ ବାବୁଙ୍କ ଟ ୧୯୯୯ ନା ମିତ୍ତଳସିପଲ ଟାକୁ ଦେଇଥିଲ । ଉକ୍ତ ସକର କନୋବସ୍ତୁରେ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କେ ତାହାର ଅବସ୍ଥା ବଦେକନା କର ତାହା ଉପରେ ଟ ୧୯୯୯ ନା ଟାକୁ ଧର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ସକ ୧୮୮୨ ଯାଉ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଉକ୍ତ ଟ ୧୯୯୯ ନା ଟାକୁ ଦେଇଅଧି- ଥିଲ । ଉକ୍ତ ସକ ଅପ୍ରେଲ ମାସଠାରୁ ମିତ୍ତଳ- ସିପାଲଟା ତାହା ଉପରେ ବାବୁଙ୍କ ଟ ୨୯୯୯ ନା ଧର୍ଯ୍ୟ କର ସକ ୧୮୮୨ ଯାଉ ପ୍ରଥମ ସେନାହି ବାବୁଙ୍କ ତାହାଠାରୁ ଟ ୨୯୯୯ ନା ଟାକୁ ଲାଭ କଲେ । ମୁଦେଇ ଅକ୍ଟୋବର ଏପ୍ରକାର ଟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅମଣାକୁ ସିଲହଟୁ ମନେ କର ମିତ୍ତଳ ମଧ୍ୟରେ ସକ ୧୮୭୭ ଯାଉ ୫ ଅ- ନର ୧୦୫ ଧାଳ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଅଧିକ ଦରପାସ ମିତ୍ତଳସିପାଲଟା ଉପସ୍ତେ ଚେକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ପଠାଇ ଉକ୍ତ ଦେଖାକୁ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ସମ୍ପୂ- ରେ ଉତ୍ତମ ଲାଭକାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲ । ମାତ୍ର ଲାଭ ସାହେବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେ ଦରପାସକୁ ଅଗ୍ରା- ଦ୍ୟ କଲେ । ଉକ୍ତ ମୁଦେଇ ଉପସ୍ତେ ଦେଖା- ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ବିକ୍ରମରେ ଦେଖାଇମାନଙ୍କ

କିଛିରେ ଅନେକ କର ଚାହାନ୍ତି ଅଧିକ
 କରଣୀୟ କର୍ମମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ
 କରଣୀୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲ୍ପ ମାତ୍ର ଦେଖିଲେ ମାନ
 ଅପରା ଉପସ୍ଥଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯିବ୍ୟ ଦୋଳ
 ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ କଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଦେଇ
 ନରୁଣାୟ ଦୋଳ ଚାହା ଉପରେ ଦୋଳସ୍ତବା
 ଦେଖିଲେ କନୋକସ୍ତ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ
 କରଣୀୟ କରଣୀୟ କରଣୀୟ ଉପସ୍ଥିତ
 ଉପରେ ପୁଣ୍ୟର କାରଣ କାଳିଣ ଉପସ୍ଥିତ
 କରଣୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉକ୍ତି ମାତ୍ର ଅନକର ଧା-
 ୩୨୪ ର ମତେ କର୍ମମାନଙ୍କ ନାମରେ
 କୋଷ୍ଠସ ଦେଲେ ଦେଖାମାନ ଚନ୍ଦ୍ରର କର
 ପୁଣ୍ୟର ନ କର ଓହାରିଣ ଗ୍ରାଣ ପୁଣ୍ୟ ମୁ-
 ଦେଇର ପାଲକ କୋରକ କର କେଲଗଲେ
 ଓ ପାଲକ ନଲମ ଦେଲେ ଅଧକ ଷଡ ଦୋଳ
 ଯାରେ ଏହି ବକେକୋରେ ମୁଦେଇ ଉପସ୍ଥିତ
 ଅପତ୍ତି ସହକ ଟ ୨୫/୩ ନଲମ ପୁଣ୍ୟ ଦାଖ-
 ନ କର ପାଲକ ଫେରଲ ଅଣିଲ । ଯେହେତୁ
 ଅନନାନ୍ୟାରେ ମୁଦେଇ ଉକ୍ତି ସେମାହି
 ସକାଶେ କେକଳ ଟ ୩ ୧ କା ଦେବାକୁ
 ଦାଖ ଏକ ଦେଖାମାନ ଓ ଉପସ୍ଥଳେ-
 ରମାନେ ଚାହା ଉପରେ ଦେଖିଲେ ଓ ଅନ-
 ଶୁଭେ ବେଶୀ କମା ବନୋକସ୍ତ କର
 ଚାହାଠାରୁ ଟ ୩୫/୩ ଅଧିକା ଅଦାୟ କର
 କେଲଅକ୍ତି ଏକ ଚାହାକୁ ଅଧିକର ଅଧିକା-
 ରୁ ଦେଖିଲେକରୁସେ ବହୁତ କରଅକ୍ତି
 ଅରଏକ ସେ ଉକ୍ତି ବେଶୀ କନୋକସ୍ତ ରହୁଣ
 ପୁଣ୍ୟ ଚାହାଠାରୁ ବେଶୀ ଅଦାୟ ଦୋଳସ୍ତବା
 ଟ ୩୫/୩ ମକଦମାର ଖଣିସହକ ଫେର ପା-
 ଲବାର ଦାଖ କରଅକ୍ତି ।—

ମୁଦାଲର ଜବାବ ଅତି ସମେପରେ ଏକକ
 ଯେ (୧) ସନ ୧୮୭୭ ସାଲ * ଅନକର
 ୧୦୨ ଧାର୍ଯ୍ୟନୁସାରେ ମୁଦେଇର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମୋକଦମା ଚଳିବାପ୍ରତି ବାଧା ଅଟଇ । (୨)
 ମୁଦେଇର ମୋକଦମା ଉକ୍ତି ଅନକର ଧା ୧୦୩
 ରୁ ଅଧୀନ ଦେଉ ନଥିବାକୁ ଧା ୧୦୪ ଓ ୧୦୫
 ରୁ ବଧାନ ମତେ ଚାହାନ୍ତି ଅଧିକ କରବାର
 ଅଧିକାର ନଥିଲ । (୩) ମୁଦେଇ ଉପରେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ କନୋକସ୍ତ ଦୋଳଅକ୍ତି ଚାହା
 ସପାର୍ଥ ଅକ୍ତି ଏକ ଉକ୍ତି ଅନକର ଧା ୮୫ ର
 ଅନୁସାରେ ସପାର୍ଥରୂପେ ଦୋଳଅକ୍ତି ।

ଏଥିରେ ଦାକମ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଉପମାନ ଗତ

ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସ ତା ୨୦ ରଖରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 କରଅକ୍ତି ଯଥା ।—

- ୧ । ଏ ମୋକଦମା ଦଃଷ୍ଟି ବସ୍ତୁ ଉପରେ ଏ
 ଅଦାଲତର ଅଧିକାର ଅକ୍ତି କ ନାହିଁ ।
- ୨ । ଯଦପି ଥାଏ ଭେଦେ କେଉଁ ଧାର୍ଯ୍ୟମତେ
 କନୋକସ୍ତ ପରବର୍ତ୍ତିତ ଦୋଳଅକ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍
 ଧା ୮୫ ରୁ ନା ଧା ୧୦୩ ରୁ ଅନୁସାରେ ?
- ୩ । ଯେଦେ ଧା ୮୫ ରୁ ଅନୁସାରେ ଦୋଳ
 ଥାଏ ଭେଦେ ଅନନାନ୍ୟାରେ ପୁନର୍ବିଗୁର
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରବାର ଅଧିକାର ମୁଦେଇର
 ଥିଲ କ ନା ?
- ୪ । ଅନନାନ୍ୟାରେ ଯେଉଁ ଷମତା ପ୍ରଦତ୍ତ
 ଦୋଳଅକ୍ତି ହେଉ ଅକ୍ତିରୁ ଏକ କରୁ
 କରେ ଏହି ବନୋକସ୍ତ ଦୋଳଅକ୍ତି କନା ?
 ମୁଦାଲକ ପସରୁ କେବଳ ଏକକଣ ଗୁଣା
 ଅର୍ଥାତ୍ ଟାକୁ ଚାହେଣା ବାନ୍ ଦୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ
 ଗୁପ୍ତକର ଯୋକାନକନୀ ଦୋଳଅକ୍ତି ।
 ଅଗାମି ସପ୍ରାଦରେ ଚାହା ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ ।

ଉକ୍ତିମୋକଦମାର ମହାଶାକର କର୍ମଗାନର
 ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନବାଦ ନମୁଲିଖିତ ଛନ୍ଦରେ କର-
 ଅକ୍ତି ।

ରଞ୍ଜିତ ପ୍ରସାଦନା
 ଲେକପ୍ରସାଦନା
 ପାମ୍ଲିଖର,
 କୈତପ୍ରସାଦନା
 ଶତ୍ରୁପ୍ରସାଦନା
 ତାଁ ଦାର୍ଯ୍ୟାସିନା,
 ପାମ୍ଲିଖର ।

ଏକମୁଦାଲର
 ଶତ୍ରୁମୁ ପ୍ରତିପଦ
 ହୁଁସ୍ତ ତାନ,
 ଚନ୍ଦ୍ର ନାଶୟ
 ମାୟାସ ପାଶୟ
 ପାଦ୍ୟମୁଦାଶୟ
 ସର୍ବାଞ୍ଜନ ।

ଉକ୍ତିଗୁଣିତା
 ଶତ୍ରୁପ୍ରସାଦନା
 ପାମ୍ଲିଖର,
 ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦନା

ସଦ୍‌ଗୁଣାଳନା
 ତାଁ ସ୍ତୋତ୍ରମାଳନା
 ପାମ୍ଲିଖର ।
 ପ୍ରେସରପତ୍ର ।

ମଞ୍ଜୁଷା ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦନା
 ଉପମାନ ଉକ୍ତି ।

ମଞ୍ଜୁଷା ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦନା ଉକ୍ତି ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦ
 ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସ ତା ୮ ରଖରେ ଉକ୍ତିରୁପମାନ
 ସଂକଳ୍ପରେ ସର୍ବକର୍ମରୁ ଯାହା କର ମାତ୍ରାଜ
 ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ଦେଖିମାସ ଚାଲ ଅକ୍ତିବା-
 ହୁତ କଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ରମେ-
 ଶର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଥିଲେ ଏକ ଉକ୍ତି ପ୍ରଦେଶର
 ପ୍ରଧାନ ନଗରମାନ ଯଥା;—କଜାଲୋର, କୁମ୍ଭ-
 ଭୁମ, ତ୍ରିତନାପଲୀ, ମାତୁଗ, ଚାଣୋର ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ନଗରମାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
 କର ନବମ୍ବର ମାସ ତା ୧୪ ରଖରେ ମାତ୍ରାଜ
 ନଗରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ । ସେଠାରେ
 ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାଦେବକ ସାକ୍ଷୀ ଲଭ
 କଲ ଉକ୍ତିରୁ ବନେଇ ନଗରରେ ସେହି ମାସ
 ତା ୨୪ ରଖରେ ପ୍ରଦେଶ ଦେଲେ । ବାଟରେ
 ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟବାଦ ପୁନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଗରମାନ
 ଦେଖି ଗଲେ । ବନେଇରେ ଏମାନେ ଏକ
 ସପ୍ରାଦ ଥିଲେ ମାତ୍ର ସେଠାର ଜଳବାୟୁ ଏ
 ମାନକ ଶରୀରପ୍ରତି ଉପଯୋଗୀ ନ ଦେବାକୁ
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦକର ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର
 ବେଲ । ଚନ୍ଦ୍ର ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦନାରେ ଚଳିତ ମାସ
 ତା ୨ ରଖରେ ବନେଇରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଏକ
 ଦାବାଦ ବନାଉସ ଗୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଅ-
 ନ୍ୟାନ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ନଗରମାନ ଦେଖି ତା ୧୭ ର-
 ଖରେ କଲିକତାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଲେ । ଏଠାରେ
 ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦନା ମହାମାନ୍ୟ ଶତ୍ରୁ ଶ ଗବ-
 ଶ୍ଟର ଜେନରଲ ବାହାଦୁରକ ସାକ୍ଷୀ ଲଭ
 ନିମ୍ନ ପ୍ରାର୍ଥନାୟ ଦେବାରୁ ତା ୨୪ ରଖ
 ଦର୍ଶନଲଭ କରବାର ସନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ଏବଂ
 ସେହି ସନ ଉକ୍ତି ଗୌରବାନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
 କର ଶୁନକାଲି ବାଟେ କଟକ ଉପ ଅକ୍ତି ।
 ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦନାକ ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରାୟ କ ୫୦ ଶ
 ମନୁଷ୍ୟ ଅକ୍ତି । ରଞ୍ଜିତପ୍ରସାଦନା ଗୟାରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା କାଳରେ ପ୍ରାୟ ଶୁଣକଣ
 ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଉକ୍ତି ପୁଣ୍ୟ ପିତୃଦାନ ଉଦ୍ୟାଦ କିପା
 କରଥିଲେ ଏବଂ ଏଥି ସକାଶେ ସେଠାରେ
 ବ ୨ ନ ମଠ ଦୋଳଅକ୍ତି । ଏଥି ଅନୁମାନ-
 କର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ଜଗଦୀଶ୍ଵର ଏମାନକୁ

